

الحمد لله
والصلاة والسلام
على
الرسول
الطاهر

کتاب کار ریاضی سوم دبستان

مؤسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

مؤلفان: فریده حیدر قره شیران
لولو مرادی

سرشناسه	: حیدر قره شیران، فریده، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: کتاب کار ریاضی سوم دبستان / مؤلفان فریده حیدر قره شیران، لولا و مرادی.
مشخصات نشر	: تهران: مؤسسه علمی رزمندگان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۴ ص.: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)؛ ۲۷/۵×۲۱ س م.
شابک	: 978-600-312-036-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا (چاپ دوم)
یادداشت	: چاپ اول: ۱۳۹۲ (فیپا).
یادداشت	: چاپ دوم.
یادداشت	: عنوان روی جلد: کتاب کار ریاضی سوم دبستان: بر اساس مفاهیم کتاب درسی، ارائه‌ی تمرین‌های متنوع.
عنوان روی جلد	: کتاب کار ریاضی سوم دبستان: بر اساس مفاهیم کتاب درسی، ارائه‌ی تمرین‌های متنوع.
موضوع	: ریاضیات - آزمون‌ها و تمرین‌ها (ابتدایی).
موضوع	: ریاضیات - مسائل، تمرین‌ها و غیره (ابتدایی).
شناسه افزوده	: مرادی، لولا، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده	: مؤسسه علمی رزمندگان
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ک۲۳/ح۸۴۴/۲۲ / ۳۰۶۰ LB
رده‌بندی دیویی	: ۳۷۲/۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۱۷۲۰۴

کتاب کار ریاضی سوم دبستان

مؤلفان:	فریده حیدر قره شیران، لولا و مرادی
ناشر:	مؤسسه علمی و آموزشی رزمندگان اسلام
نظارت بر محتوا، آماده سازی و تولید:	مدیریت انتشارات مؤسسه - لیلا کوه‌بَر
دپارتمان علمی:	حمیده سلگی
نظارت بر صفحه آرایی:	زهرة ورزیده کارفرد
حروفچینی و صفحه آرایی:	راضیه سادات فرهانیان - سمیه عسگری
ناظر چاپ:	مجید ولیدی
نویت چاپ:	چهارم ۹۶
شمارگان:	؟؟؟؟؟ نسخه
شابک:	ISBN : 978-600-312-036-5
قیمت:	۴۴۴۴۴ ریال

مرکز پخش (۱):

تهران، خیابان انقلاب اسلامی، روبه روی سینما بهمن، ابتدای خیابان شهید منیری جاوید، پلاک ۲۱۰،
فروشگاه رزمندگان اسلام تلفن: ۶۶۴۶۸۰۵۸

مرکز پخش (۲):

تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان بهار جنوبی، پلاک ۴، مؤسسه علمی و آموزشی رزمندگان اسلام
تلفن: ۸۸۸۴۵۷۵۲

مرکز پخش (۳): شعب مؤسسه علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

نشانی: تهران، صندوق پستی ۱۳۸-۱۵۶۱۵
سایت اینترنتی: www.Razmandegan.org.ir

* کلیه حقوق مادی این اثر برای مؤسسه علمی رزمندگان محفوظ و هر گونه اقتباس، تلخیص و تکثیر بدون ذکر مأخذ و کسب مجوز ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

مقام معظم رهبری (مدظله):

ما باید علم را با همه‌ی

معنای کامل آن به‌عنوان

یک جهاد دنبال کنیم.

دعای مطالعه:

اَللّٰهُمَّ اَخْرِجْنِيْ مِنْ ظُلُمَاتِ
الْوَهْمِ وَ اَكْرِهْنِيْ بِنُوْرِ
الْفَهْمِ اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا
اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا
خَزَائِنَ عُلُوْمِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا
اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ

خدایا مرا بیرون آور

از تاریکی‌های وهم؛

و به نور فهم گرامی‌ام بدار،

خدایا درهای رحمتت را

به روی ما بگشا،

و خزانه‌های علومت را بر ما باز کن

به مهر ربانیت ای مهربان‌ترین مهربانان.

فهرست مطالب

فصل ۱	الگوها.....	۷
فصل ۲	عددهای چهار رقمی.....	۲۲
فصل ۳	عددهای کسری.....	۴۱
فصل ۴	ضرب و تقسیم.....	۵۹
آزمون شماره (۱) نوبت اول ۷۹		
آزمون شماره (۲) نوبت اول ۸۲		
مؤسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام		
فصل ۵	مساحت و محیط.....	۸۵
فصل ۶	جمع و تفریق.....	۹۶
فصل ۷	آمار و احتمال.....	۱۰۸
فصل ۸	ضرب عددها.....	۱۲۰
آزمون شماره (۱) نوبت دوم ۱۳۱		
آزمون شماره (۲) نوبت دوم ۱۳۴		

پیشگفتار ناشر

هدف تمامی دست‌اندرکاران امر تعلیم و تربیت و استادان نظام آموزش و پرورش کشور از تألیف کتاب‌های درسی، تلاش برای دست یافتن به ساده‌ترین و مفیدترین راه انتقال نکات، ظرایف و مسائل درسی به دانش‌آموزان است. بدین منظور، کتاب‌های کمک آموزشی یکی از رایج‌ترین ابزاری است که در کنار کتاب‌های درسی در دسترس دانش‌آموزان قرار می‌گیرد تا با مطالعه‌ی آن‌ها، مفاهیم درس‌هایی را که آموخته‌اند، بهتر و روشن‌تر درک کنند.

مؤسسه‌ی خدمات علمی رزمندگان اسلام نیز پس از انتشار کتاب‌های کمک آموزشی دوره‌ی اول متوسطه و دبیرستان و استقبال بی‌نظیر دانش‌آموزان، بار دیگر برای تحقق بخشیدن به آرمان‌های والای حضرت امام خمینی(ره) مبنی بر تقویت بنیه‌ی علمی آینده‌سازان این کشور، به چاپ و انتشار کتاب‌های کمک آموزشی در دوره‌ی ابتدایی اقدام کرده است و در این امر مهم از نظرات استادان مجرب و متخصص امر تعلیم و تربیت در پیاده کردن آخرین شیوه‌های نوین علمی و عملی تدریس و آموزش بهره‌ی وافر جسته است. از آن‌جا که بهترین و پایدارترین شیوه‌ی یادگیری، روش خودآموزی می‌باشد؛ کتاب حاضر علاوه بر گسترش دامنه‌ی اطلاعات و برانگیختن ذوق مطالعه در دانش‌آموزان به جهت طراحی ساده‌ی مطالب و مواد درسی و نیز سهولت در یادگیری مفاهیم، به نوعی حس خلاقیت، خودباوری و اعتماد به نفس را در دانش‌آموز پرورش می‌دهد. از ویژگی‌های کتاب‌های کمک آموزشی دوره‌ی ابتدایی، واضح و روشن بودن متن، انطباق سؤال‌ها با هدف‌های مهم یادگیری، تناسب میان تعداد سؤال با حجم و اهمیت مطالب هر گفتار، در نظر گرفتن سطح یادگیری و توجه به سطح دشواری سؤال‌ها می‌باشد. طراحی سؤالات به صورت کامل‌کردنی، چهار گزینه‌ای، تشریحی و حل مسئله، از ویژگی‌های بارز این کتاب می‌باشد که والدین گرامی و معلمین محترم را در آموزش بهتر دانش‌آموزان یاری می‌نماید.

امید است که مجموعه کتاب‌های منتشر شده‌ی این مؤسسه، دستیابی به هدف‌های آموزش و یادگیری را آسان سازد و در خدمت به آینده‌سازان این مرز و بوم مؤثر افتد. / انشاء ...

معاونت علمی پژوهش

پیشگفتار مؤلف

خدای مَنان را سپاس می‌گوییم که توفیقمان داد تا در کار تهیّه و تولید کتاب کار ریاضی بر اساس آخرین تغییرات کتاب درسی؛ این اثر را به نتیجه برسانیم.

هر درس با ارائه تمرین‌های متنوع برای تقویت مهارت‌های لازم و همچنین نگرش آن‌ها نسبت به درس ریاضی تغییر چشمگیری ایجاد نماید.

هدف از تألیف این کتاب، تمرین و تکرار بیش‌تر مباحث و یادگیری و تثبیت مطالب و در انتها به تسلط رسیدن دانش‌آموزان می‌باشد.

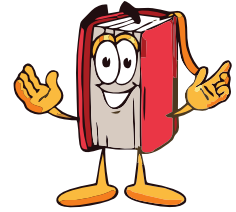
دانش‌آموزان عزیز توجه داشته باشند که شرط مهم مراجعه به این کتاب و پاسخ دادن به سؤال‌های آن تسلط کامل بر مسئله و تمرین‌های کتاب درسی خودتان می‌باشد.

امیدواریم که با تألیف این کتاب، زمینه را جهت بهبود کیفی و یادگیری بهتر مفاهیم کتاب درسی فراهم آورده باشیم.

از صاحب‌نظران خواستار ارائه‌ی نظرات و پیشنهادات کارسازشان هستیم.

گروه مؤلفان

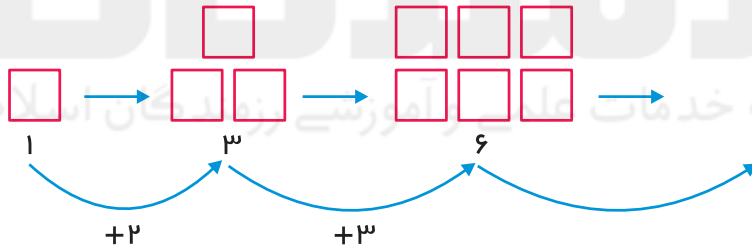
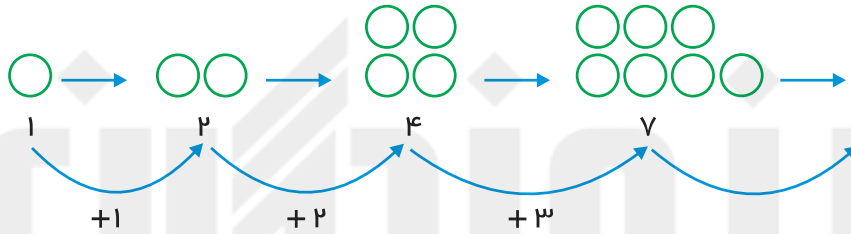
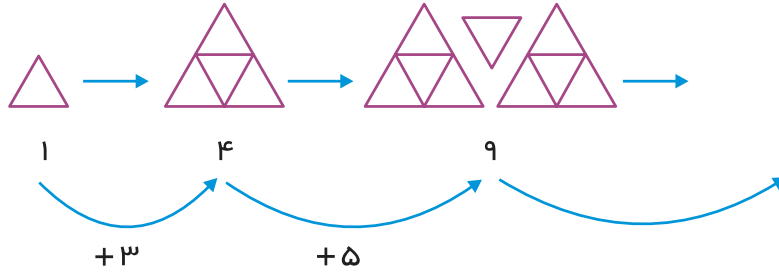
فریده حیدرقره‌شیران و لولای مرادی

«الگوها»

فصل اول

۱- عدد بعدی الگوی زیر را مشخص کنید. توضیح دهید چه رابطه‌ای بین شکل‌ها و عددها وجود دارد.

۲- الگوی عددی را ادامه دهید.

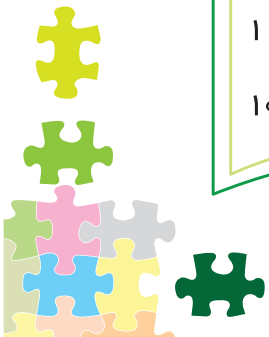
۴, ۷, ۱۲, _____, _____, _____, _____, _____

۲۵, ۲۳, ۲۱, _____, _____, _____, _____, _____

۱, ۵, ۱۰, _____, _____, _____, _____, _____

۱۲, ۱۵, ۲۱, _____, _____, _____, _____, _____

۱۰۷, ۹۸, ۸۸, _____, _____, _____, _____, _____

۳- حمید مهره‌هایی به رنگ‌های سبز، قرمز، آبی و صورتی دارد. که آن‌ها را به ترتیب رنگ‌هایی که گفته شد روی زمین از راست به چپ می‌چیند. با در نظر گرفتن این ترتیب چیدن یازدهمین مهره چه رنگی است؟

۴- یک بیمارستان ۶ طبقه دارد. هر طبقه ۸ اتاق دارد. تا طبقه ۳ چند اتاق دارد؟

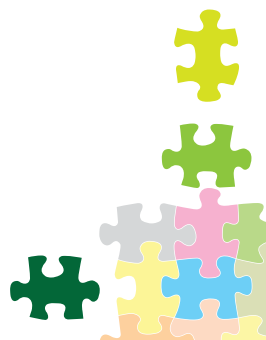
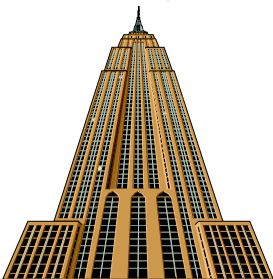
تا طبقه ۵ چند اتاق دارد؟

۵- پدر حسین مغازه‌دار است. او نوعی مداد را ۵۷۰ ریال می‌خرد و ۶۲۰ ریال می‌فروشد. اگر پدر حسین ۵ تا از این مدادها را بفروشد چقدر سود می‌کند؟

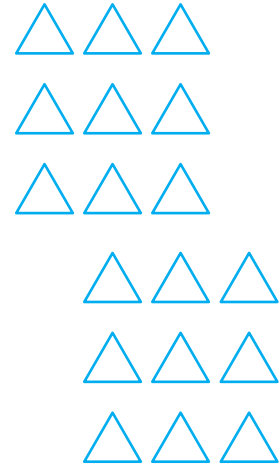
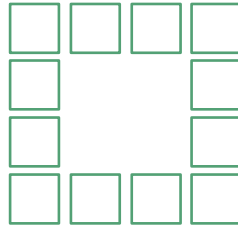
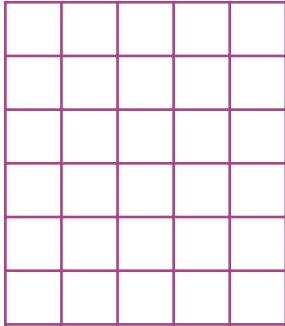
چند مداد بفروشد تا ۵۰۰ ریال سود کند؟

۶- یک برج ۲۰ طبقه دارد. هر طبقه ۲ واحد و هر واحد ۳ اتاق خواب دارد. ۱۲ طبقه چند واحد و چند اتاق خواب دارد؟

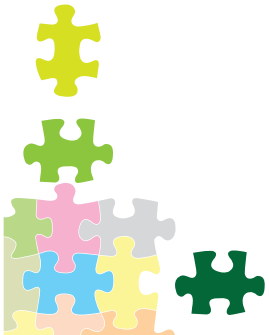
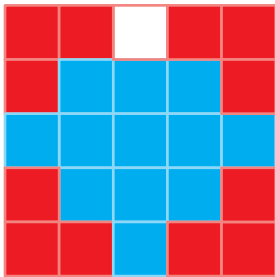

۷- شکل‌های زیر را به ۳ روش مختلف دسته‌بندی کنید.

۸- تعداد رنگ‌آمیزی شکل‌های زیر را به دست آورید و از شمارش چندتا از چندتا استفاده کنید.

۹- الگوهای عددی زیر را ادامه دهید.

1, 3, 6, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____

२, ५, १०, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____

0, 6, 12, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____

o, 14, 28, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____

300, 350, 400, _____, _____, _____, _____, _____, _____

۱۰- در باغچه‌ای ۶ ردیف درخت میوه کاشته‌اند. اگر در ردیف اول ۳ درخت انگور و ۹ درخت سیب باشد و هر ردیف که به سمت جلو می‌رویم ۲ درخت انگور و ۳ درخت سیب به درخت‌ها اضافه شود. در ردیف چهارم چند درخت سیب وجود دارد؟

۱۱- قرار است دانش آموز کلاس سوم را روزهای دوشنبه‌ی هر هفته از ماه آبان به اردو ببرند. اگر اولین اردوی آنها در دومین روز ماه باشد تا آخر ماه چند بار به اردو می‌روند.

۱۲- در یک شهرک مسکونی ۱۰ بلوک وجود دارد. زیر بلوک اول ۳ مغازه وجود دارد. هر قدر که در شهرک جلو تر می رویم تعداد مغازه های هر بلوک ۲ تا بیش تر از بلوک قبلی می شود. در بلوک ۶ چند مغازه وجود دارد؟

۱۳- یک شمع که ۱۰ سانتی متر طول دارد را روشن می کنیم اگر هر دقیقه ۲ سانتی متر کوتاه شود. چند دقیقه طول می کشد تا شمع کاملاً از بین برود؟

۱۴- در کلاس سوم دبستان ۲ قفسه کتابخانه وجود دارد. هر قفسه‌ی کتابخانه ۶ طبقه دارد و در هر طبقه ۱۰ کتاب وجود دارد. در این کلاس چند کتاب در کتابخانه وجود دارد؟

۱۵- حاصل جمع‌های زیر را به صورت ذهنی به دست آورید.

$$۵ + ۷ + ۴ + ۲ =$$

$$۴ + ۸ + ۹ + ۳ + ۱ =$$

$$۱ + ۲ + ۳ + ۶ + ۸ + ۵ =$$

$$۷ + ۶ + ۵ + ۴ + ۳ =$$

۱۶- با توجه به ماشین زیر هر عددی که وارد این ماشین می‌شود با عدد ۹ جمع می‌شود، و حاصل جمع از ماشین خارج می‌شود. از ماشین زیر چه عددهای خارج می‌شود؟

۵ $\Rightarrow$

$\Rightarrow$ -----

۶ $\Rightarrow$

$\Rightarrow$ -----

۸ $\Rightarrow$

$\Rightarrow$ -----

۱۷- جاهای خالی را کامل کنید.

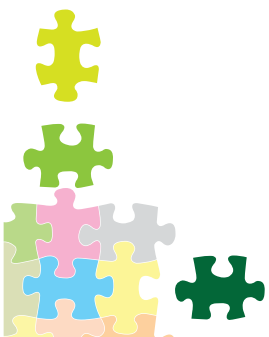
+۸

+۵

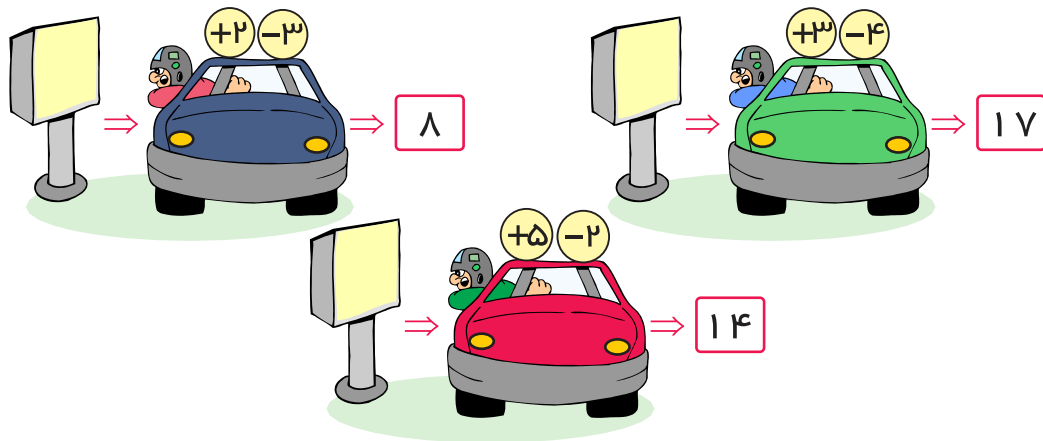

+۷

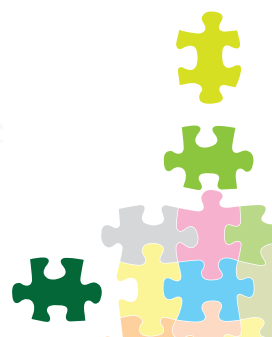

۱۸- با توجه به ماشین‌های زیر چه عددهایی وارد ماشین شده است.

۱۹- کدام یک از شکل‌های زیر مانند است با علامت $\times$ و کدام شکل‌ها مانند است با علامت $+$ مشخص کنید.

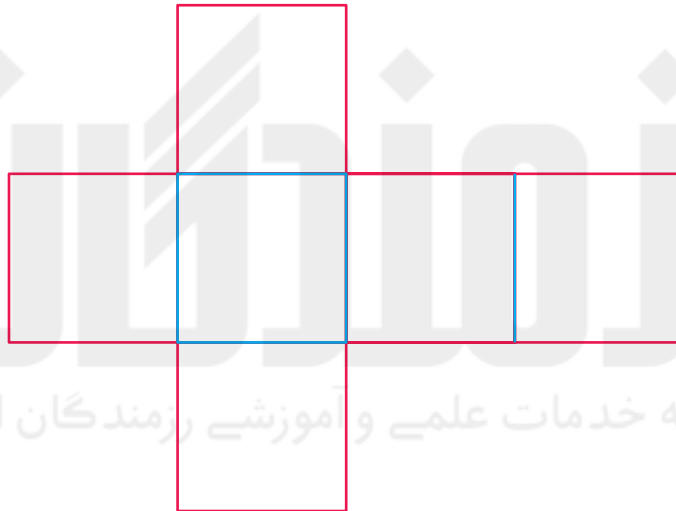

۲۰- یک جعبه کبریت را بردارید و با کمک اولیای خود ببرید و باز کنید و تصویر آن را در اینجا بکشید.

۲۱- شکل زیر را روی یک قطعه مقوا بکشید، با قیچی دور تا دور آن را ببرید و با تا کردن از روی خطهای آبی آن مکعب درست کنید.

۲۲- در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۱۰	
۱۷	
۳۲	
۱۵۰	

-۸

۵	
۱۹	
۵۵	
۳۰۴	

$+۱۳$

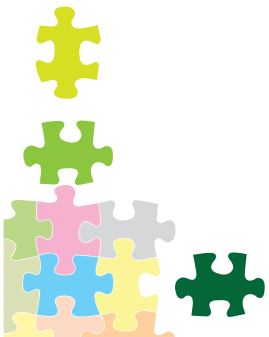

۸		
۱۴		
۴۵		
۱۶۰		

$+۲۳$

-۱۴

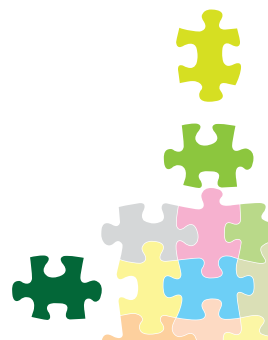
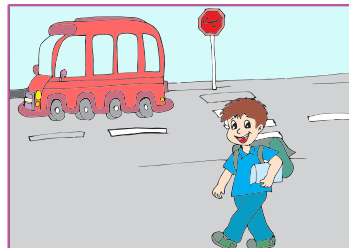
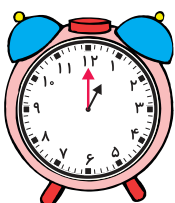
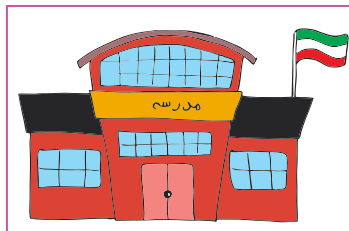
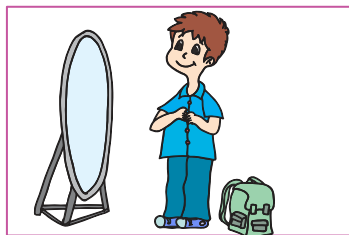
۲۳- به جای علامت‌های سؤال چه اعدادی باید بگذاریم؟

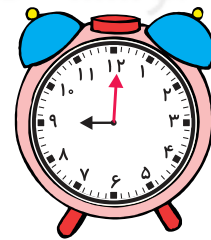
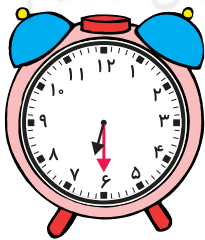
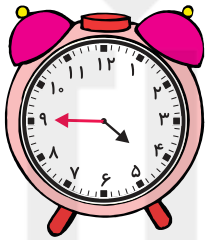
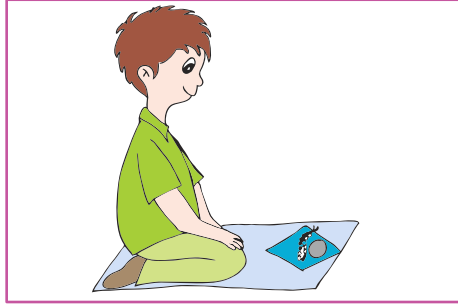
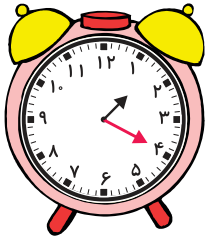
۱		۱۴		؟
۱۹	+۱۳	؟	-۹	۲۳
؟		۴۱		۳۲

۲۴- در داخل پیکان چه اعدادی با چه علامت‌هایی باید قرار دهیم؟

۵	⇒	۱۷	⇒	۱۲
۹		۲۱		۱۶
۱۲		۲۴		۱۹

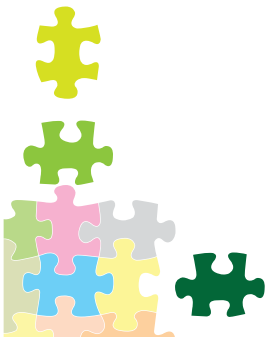
کار یک روز امین

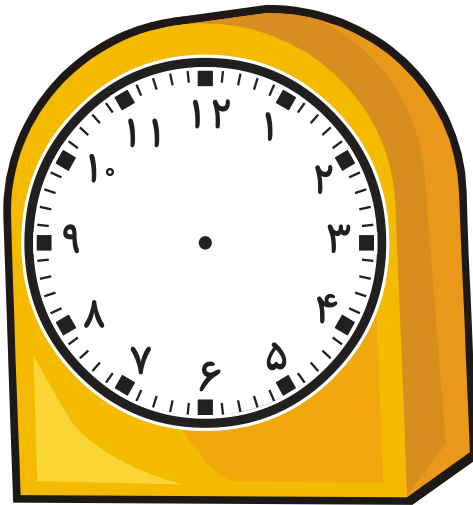
۲۵- امین در چه ساعتی صبحانه می خورد؟

- درس خواندن امین در مدرسه چند ساعت است؟
- تماشای تلویزیون و استراحت امین چند ساعت طول می کشد؟
- امین در چه ساعتی می خوابد؟
- یک شبانه روز چند ساعت است؟

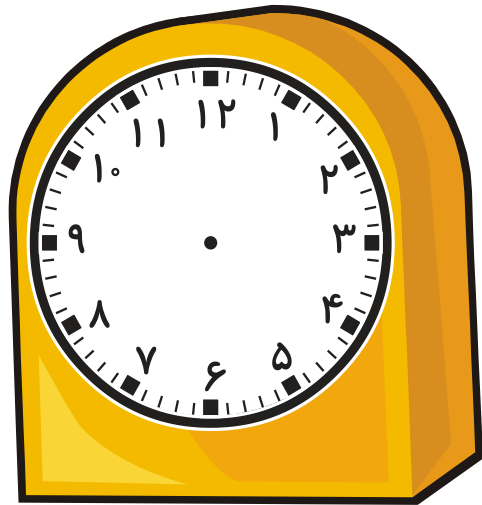

۲۶- کارهای خود را که در یک روز جمعه انجام می‌دهید روی ساعت نمایش دهید.

قبل از ظهر

بعدازظهر

در مجموع چند ساعت در خانه درس می‌خوانید؟

چند ساعت به استراحت و بازی می‌گذرد؟

چند مدت طول می‌کشید تا وسایل مدرسه‌ات را برای فردا آماده کنید؟

در مجموع چند ساعت می‌خواهید؟

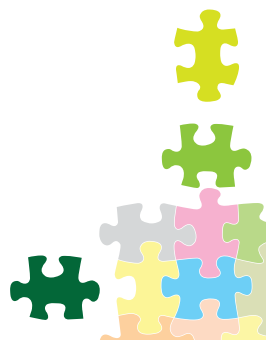
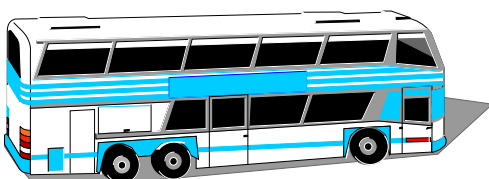
۲۷- برنامه کودک ساعت ۱۷ پخش می‌شود. زمان پخش این برنامه ساعت چند بعدازظهر است؟

۲۸- زنگ مدرسه‌ای ساعت ۴ بعدازظهر می‌خورد. در چه ساعتی زنگ می‌خورد؟

۲۹- یک اتوبوس مسافربری ساعت ۸ صبح از تهران به طرف ساری حرکت کرد، پس از ۷ ساعت به مقصد رسید.

این اتوبوس در چه ساعتی از بعدازظهر به ساری رسیده است؟

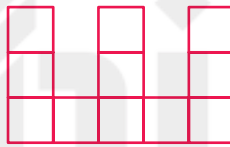
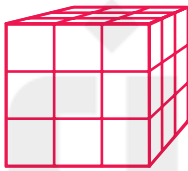
۳۰- چوپانی هر روز ساعت ۵ صبح گوسفندان را برای چرا به خارج از روستا می برد و در ساعت ۴ بعد از ظهر آنها را برمی گرداند. مدتّ چرای گوسفندان چند ساعت است؟

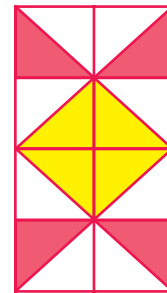
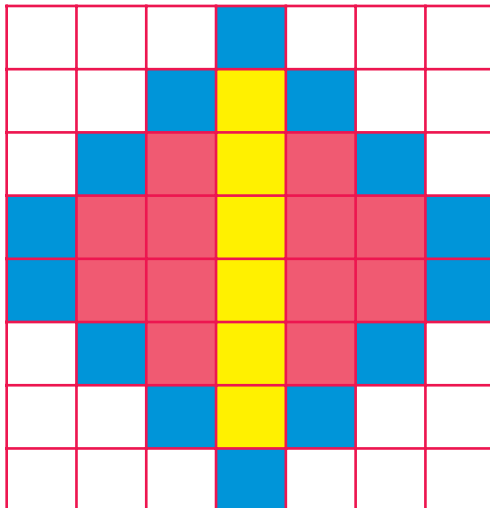
۳۱- اتوبوسی ساعت ۶ صبح از تهران به سوی مشهد حرکت کرد بعد از ۱۱ ساعت به مشهد رسید. اتوبوس چه ساعتی به مشهد رسیده است. به دو صورت بیان کنید.

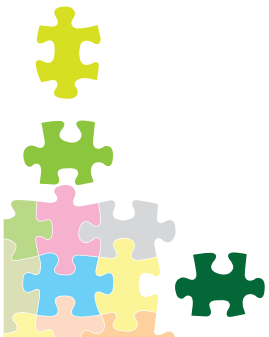
۳۲- هر شکل از چند مکعب درست شده است؟

۳۳- خط تقارن شکل های زیر را با خط کش رسم کنید.

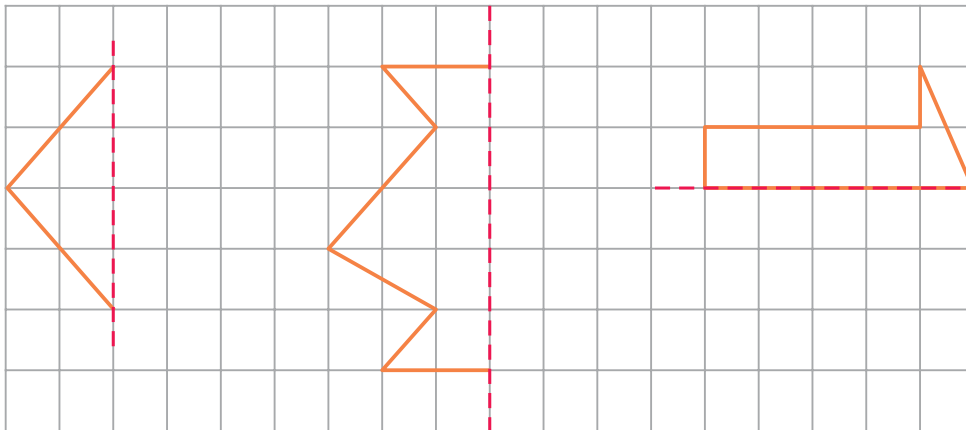

چگونه می توانید به کمک خط تقارن تعداد مربع ها را سریع تر پیدا کنید.

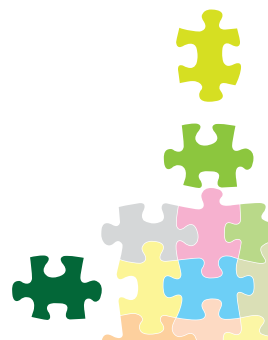
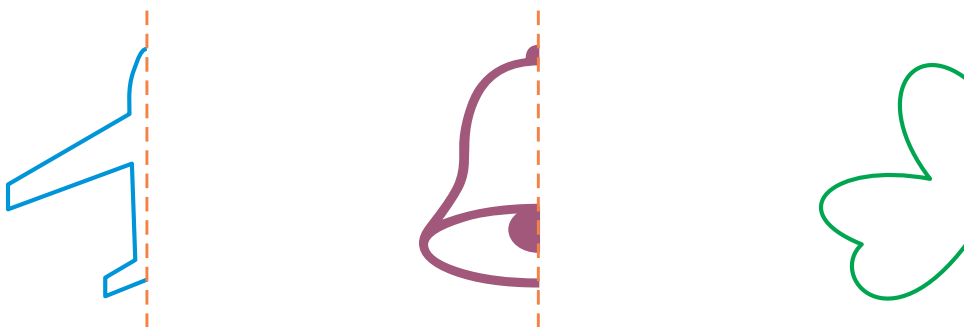
۳۴- نیمه دیگر شکل‌های زیر را مطابق خط تقارن بکشید.

۳۵- شکل‌های زیر را روی یک کاغذ بکشید و با قیچی دور آن را ببرید سپس با تا کردن کاغذ خط تقارن هریک را مشخص کنید.

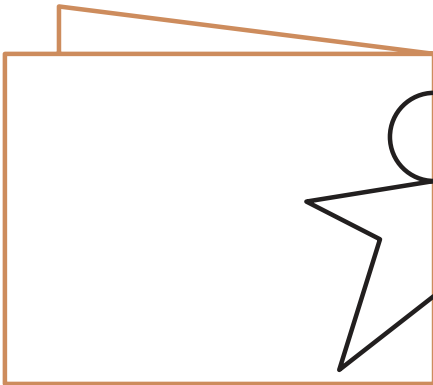

۳۶- نیمه دیگر شکل‌های زیر را بکشید و رنگ بزنید.

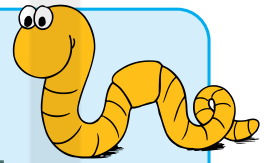

۳۷- یک ورق کاغذ بردارید و آن را تا بزنید و با قیچی، قسمتی از آن را مانند شکل زیر ببرید سپس این قسمت را باز کنید. آیا شکلی که به این ترتیب به دست آورید، خط تقارن دارد؟ چرا؟

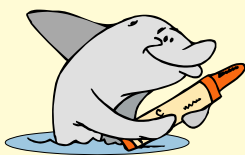

۳۸- الگوی زیر را ادامه دهید.

۲، ۴، ۶، ۸، _____، _____، _____، _____، _____
۴، ۸، ۱۲، ۱۶، _____، _____، _____، _____، _____

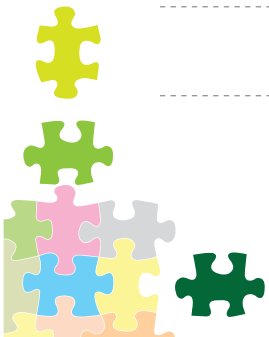

۳۹- عددهای قبلی الگوهای زیر را بنویسید.

_____، ۵۶، ۶۴
_____، ۶۳، ۷۲
_____، ۴۲، ۴۹

چه عددهایی در این دو الگو مشترک است؟

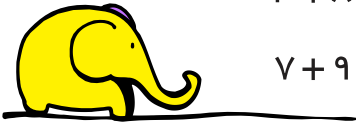
۴۰- حاصل جمع‌های زیر را از روش‌های مختلف پیدا کنید.

$$۴ + ۵ + ۷ + ۸ =$$

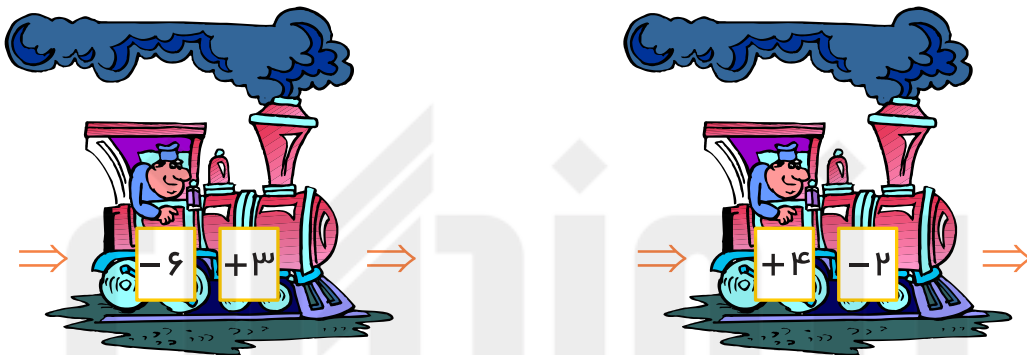
$$۱ + ۳ + ۹ + ۶ =$$

$$۳ + ۸ + ۵ + ۸ + ۲ =$$

$$۷ + ۹ + ۳ + ۶ + ۴ =$$

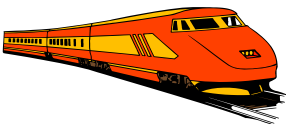

۴۱- در ماشین‌های زیر چه کاری انجام می‌شود توضیح دهید.

۴۲- فوتبال بین استقلال و پرسپولیس در ساعت ۱۸ انجام می‌شود. پخش این فوتبال در ساعت چند بعدازظهر است؟

۴۳- قطار تهران - اهواز ساعت ۵ صبح از تهران حرکت کرد و پس از ۹ ساعت به اهواز رسید. این قطار ساعت چند بعدازظهر به اهواز رسید؟

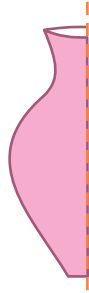

۴۴- حسین کاری را ساعت ۸ صبح شروع کرد و در ساعت ۱۵ کار را تعطیل کرد. حسین در ساعت چند بعدازظهر کار را تعطیل کرد؟

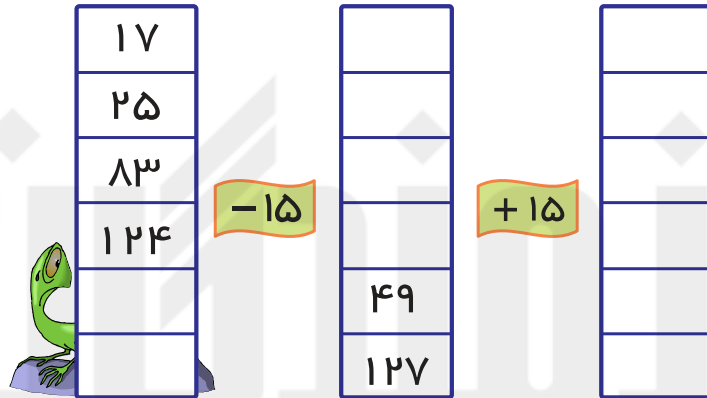

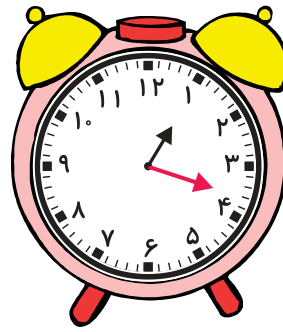
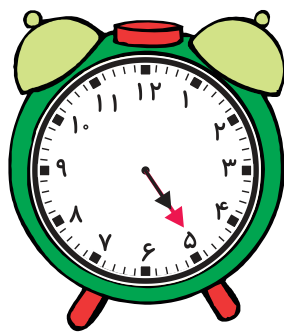
۴۵- تقارن شکل‌های زیر را رسم کنید.

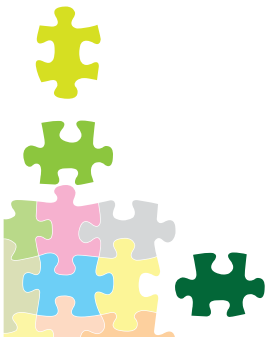
۴۶- جاهای خالی را کامل کنید.

۴۷- ساعت‌های زیر را به دو صورت بنویسید.

	۱۴:۲۸		۲۲:۴۵		۱۷ و ربع
بعد از ظهر		۸ و نیم		۹	

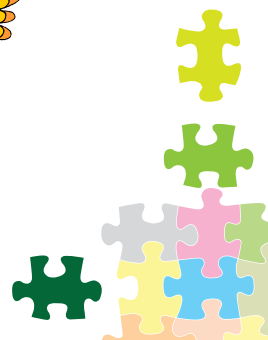
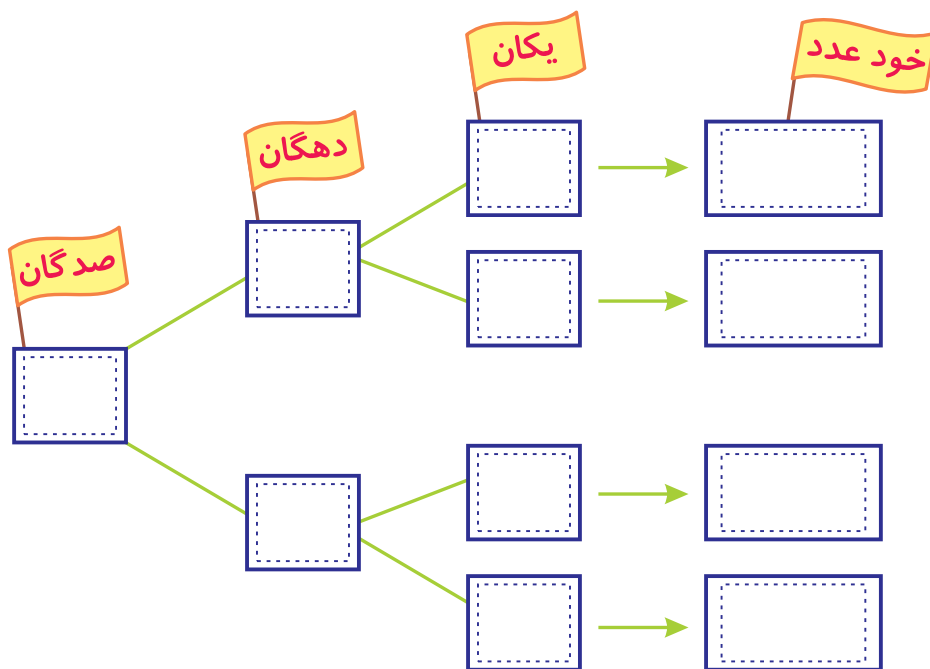
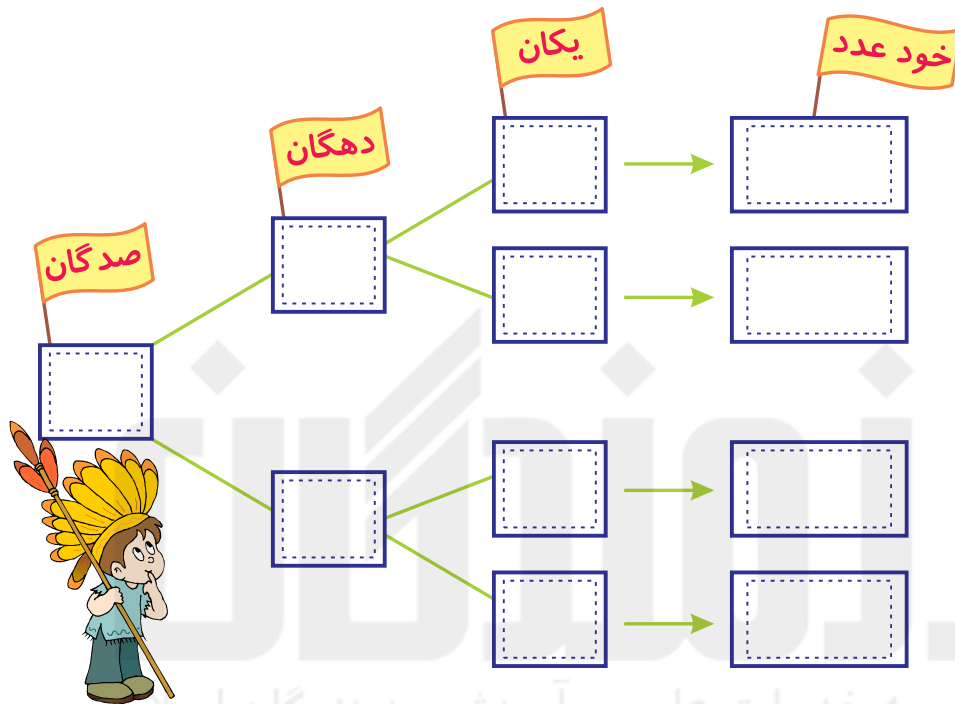

«عددهای چهار رقمی»

فصل دوم

۱- تمام عددهای سه رقمی را بنویسید که رقم یکان آن ۸ یا ۶، رقم دهگان آن ۴ یا ۵ و رقم صدگان آن ۲ یا ۳ باشد.

۲- با رقم‌های ۴، ۶ و ۹ هرچه می‌توانید عدد سه رقمی بنویسید.

۳- با رقم ۰ و ۲ و ۷ چند عدد زوج سه رقمی می‌توان نوشت؟

۴- به چند حالت می‌توان جمع دو عدد را نوشت که حاصل جمع آن ۱۵ باشد؟

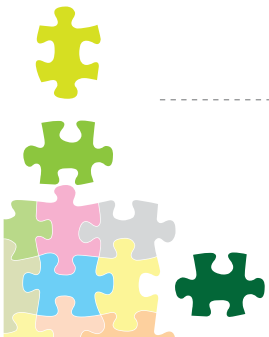
۵- به چند حالت می‌توان با سکه‌های ۱۰۰ ریالی و ۱۰ ریالی، ۵۰۰ ریال درست کرد؟

۶- با رقم‌های ۲، ۳ و ۵ بزرگ‌ترین عدد سه رقمی را که می‌توان ساخت بنویسید.

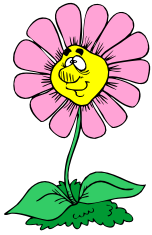

۷- حاصل جمعی ۱۹ است به چند حالت می‌توان جمع دو عدد را نوشت؟

۸- امین و حسین هر کدام دو دسته گل خریدند که در دسته گل اولی هر کدام ۲ گل قرمز و در دسته گل دومی هر کدام ۳ گل قرمز وجود دارد. این دو نفر روی هم چند گل قرمز دارند؟

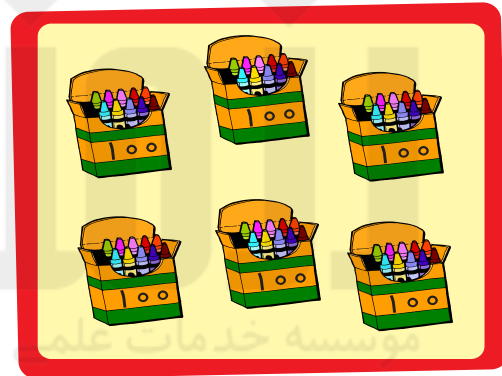

۹- در یک نماز جماعت ۱۵ تا صف ۱۰ نفره درست شده است. در کنار این نمازگزاران ۸ نفر ایستاده‌اند. در این نماز جماعت چند نمازگزار در صف ایستاده‌اند؟

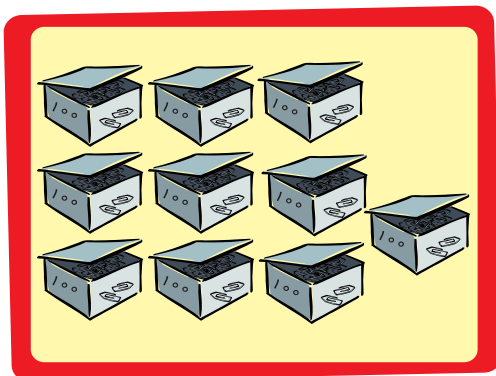
۱۰- جاهای خالی را پر کنید.

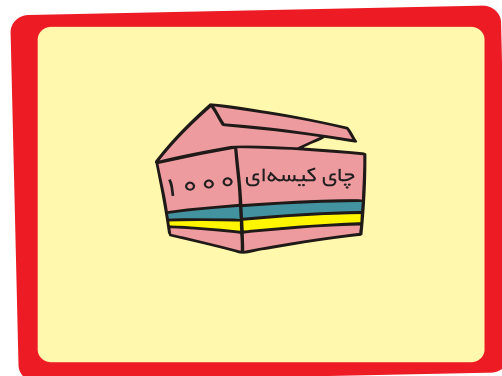
(نهمصد) = نه صدتایی

شش بسته‌ی صدتایی برابر است با

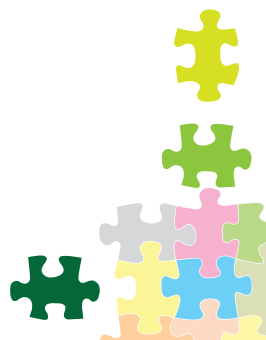

(هزار) ۱۰۰۰ = ده صدتایی

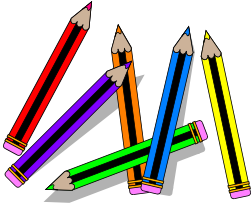
ده صدتایی را می‌نویسیم = ۱۰۰۰
و می‌خوانیم = (هزار)

یکی	ده تایی	صدتایی	هزارتایی
۰	۰	۰	۱

۱۱- در یک جعبه مدادرنگی، مدادها در دو ردیف ۶ تایی قرار دارند. که در هر ردیف ۲ رنگ آبی وجود دارد. اگر دو جعبه از این مداد رنگی‌ها را خریده باشیم، چند مداد آبی وجود دارد؟

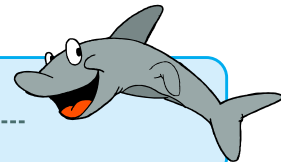
۱۲- حسین گردوهای خود را در ۱۰ ردیف ۱۰ تایی قرار داد. ۴ گردو هم در دستش باقی ماند. حسین چند گردو دارد؟

۱۳- صد تا صد تا بنویسید.

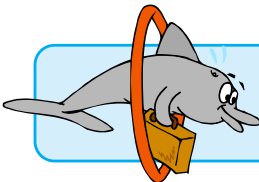
۱۰۰ ، ، ، ، ۵۰۰ ، ، ،

۱۴- ده تا ده تا بنویسید.

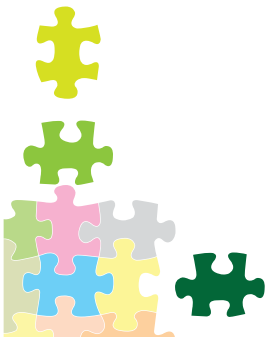
۹۱۰ ، ، ، ، ۹۶۰ ، ، ،

۱۵- یکی یکی بنویسید.

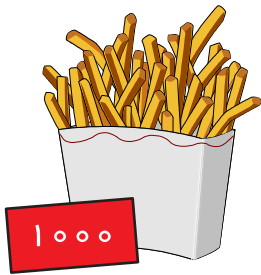
۹۹۱ ، ، ، ، ۹۹۵ ، ، ،

۱۶- عدد ۱۰۰۰ چند تا از عدد ۹۹۹ بیش تر است. ۱۰۰۰ چند رقم دارد؟

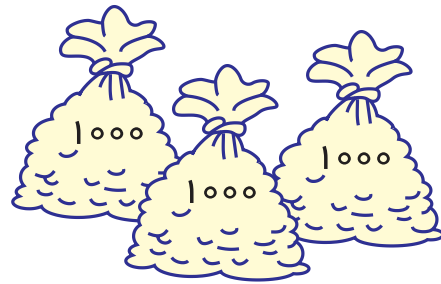

۱۷- جاهای خالی را پر کنید.

یک هزار = ۱۰۰۰

سه هزار = ۳۰۰۰ (سه هزار تایی)

(..... هزار) = شش هزار تایی

(..... هزار) = نه هزار تایی

۱۸- این عددها را به حروف بنویسید.

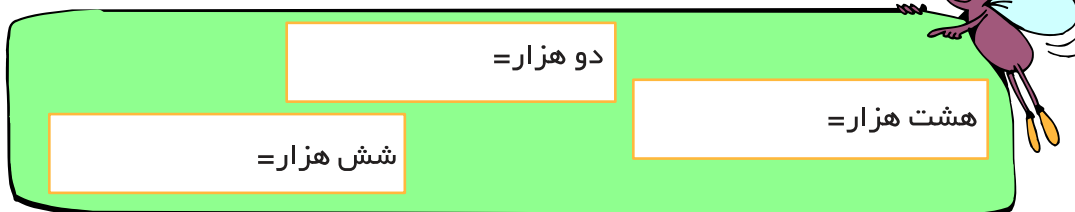

۵۰۰۰ =

۴۰۰۰ =

۷۰۰۰ =

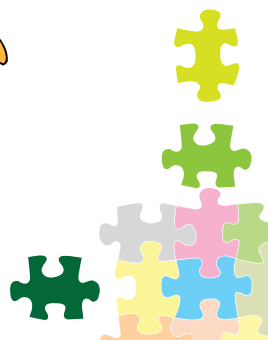
۱۹- این عددها را به رقم بنویسید.

دو هزار =

هشت هزار =

شش هزار =

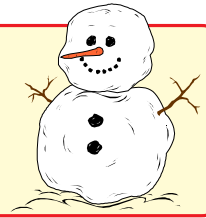

۲۰- الگوهای عددی زیر را ادامه دهید.

۱۰۰۰, ۲۰۰۰, ۴۰۰۰, _____, _____, _____, _____

۲۰۰۰, ۴۰۰۰, ۶۰۰۰, _____, _____, _____, _____

۲۱- جدول زیر را کامل کنید.

یکی ده تایی صد تایی هزار تایی می شود

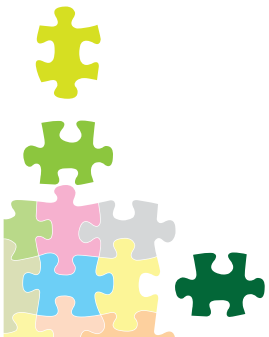
یکان	دهگان	صدگان	هزارگان

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

یکی ده تایی صد تایی هزار تایی می شود

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان

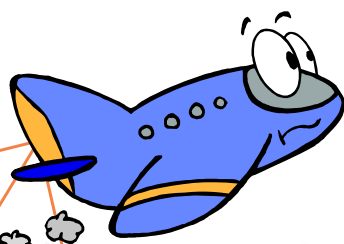

۲۲- عدد ۴۶۲۳ یعنی یکی ده تایی صد تایی هزار تایی

عدد ۶۸۷۲ یعنی یکی ده تایی صد تایی هزار تایی

عدد ۳۰۰۷ یعنی یکی ده تایی صد تایی هزار تایی

۲۳- عددهای زیر را به رقم بنویسید.

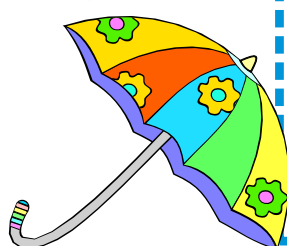

دو هزار و چهارصد و بیست و دو

نه هزار و چهارصد و سی

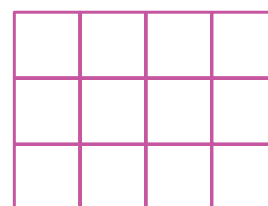
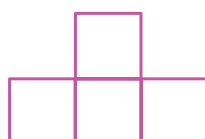
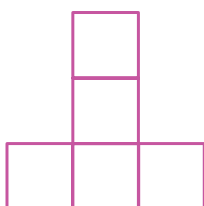
چهار هزار و شش

۲۴- عددهای زیر را به حروف بنویسید.

۱۲۹۷
 ۱۳۰۴
 ۹۷۳۶

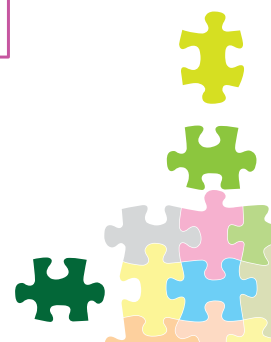
۲۵- در شکل های زیر چندتا مکعب وجود دارد؟

.....

.....

.....

۲۶- از ۹۹۵ تا ۱۰۱۵ را یکی یکی بنویسید.

.....

=====

۲۷- از ۶۵۰۰ تا ۶۶۰۰ را ده تا ده تا بنویسید.

.....

=====

۲۸- از ۴۰۰۰ تا ۵۰۰۰ را صد تا صد تا بنویسید.

.....

=====

۲۹- از ۳۰۰۰ تا ۹۰۰۰ را هزار تا هزار تا بنویسید.

.....

=====

۳۰- از ۱۰۰۰ تا ۳۰۰۰ را ۳۰۰ تا ۳۰۰ تا بنویسید.

.....

=====

۳۱- یک عدد چهاررقمی بنویسید که رقم یکانش ۳، رقم دهگانش صفر، رقم صدگانش ۷ و رقم یکان هزار آن ۵ باشد.

..... به عدد:

..... به حروف:

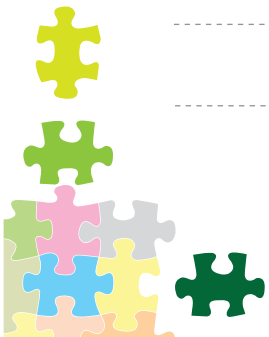
=====

۳۲- یک عدد چهاررقمی بنویسید که رقم دهگانش ۹، رقم یکان هزارش ۴، رقم یکانش ۲، رقم صدگانش ۵ باشد.

..... به عدد:

..... به حروف:

=====

۳۳- یک عدد چهار رقمی بنویسید که رقم یکان هزارش ۲، رقم دهگان‌ش ۴، رقم صدگان‌ش صفر، رقم یکان آن ۶ باشد.

به عدد:

به حروف:

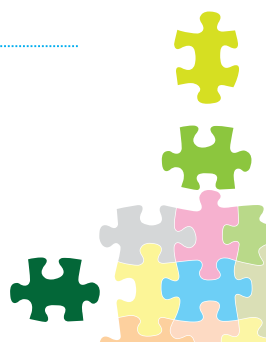
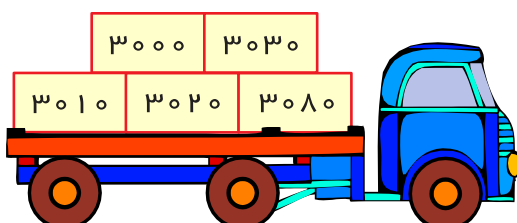
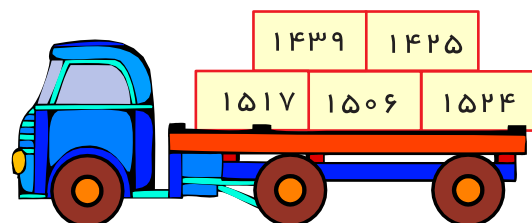
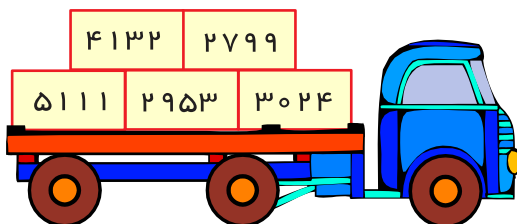
۳۴- جاهای خالی را با یکی از کلمات داده شده، پر کنید.

۱۰۰۰ شکلات در یک جا می‌شود.	(لیوان، کیسه فریزر، کارتون)
۲۰۰۰ موتور در یک جا می‌شود.	(خیابان فرعی، اتوبان، کوچه بن‌بست)
۱۰۰۰ کتاب ریاضی در یک جا می‌شود.	(اتاق، پاکت، جعبه کفش)
۱۰۰۰ مداد در یک جا می‌گیرد.	(جامدادی، جعبه، کیسه فریزر)
۱۰۰۰ حبه قند در یک جا می‌گیرد.	(فنجان، پارچ، کارتون)

۳۵- به هر کدام از عددهای داخل جدول ۱۰۰۰ تا اضافه کنید و جدول را کامل کنید.

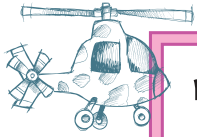
۴۰۰۰	۲۵۰	۳۲	۹۸۰	۴۶۰۰	۹

۳۶- عددهای زیر را از کوچک به بزرگ مرتب کنید.

۳۷- حاصل جمع و تفریق‌های زیر را بنویسید.

$$۴۰۰۰ - ۲۰۰۰ =$$

$$۶۰۰۰ - ۱۰۰۰ =$$

$$۸۰۰ + ۲۰۰ =$$

$$۴ + ۸۰ + ۵۰۰۰ =$$

$$۵۰۰ + ۵۰۰ =$$

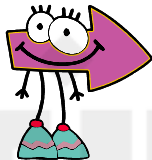
$$۷۰۰۰ - ۴۰۰۰ =$$

$$۳۰۰۰ + ۲۰۰۰ =$$

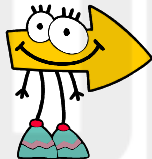
$$۲ + ۳۰ + ۴۰۰ + ۷۰۰۰ =$$

۳۸- باز شده‌ی اعداد را بنویسید.

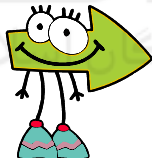
۹۴۵۳

۳۰۳۵

۷۲۰۸

۳۹- جمع و تفریق‌های زیر برحسب واحد تومان است. آن‌ها را به واحد ریال بنویسید و حاصل را نیز به دست آورید.

$$۹ + ۳ = ۱۲$$

.....

$$۱۸ + ۴۵ = ۶۳$$

.....

$$۱۲۸ + ۵۷۴ = ۷۰۲$$

.....

$$۷۶۳ - ۴۲۰ = ۳۴۳$$

.....

$$۵۰۰ - ۳۰۸ = ۱۹۲$$

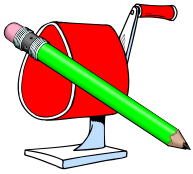
.....

۴۰- احمد ۸۵۰ تومان پول داشت. یک مداد به قیمت ۲۸۵ تومان و یک مدادتراش به قیمت ۱۳۵ تومان خرید.

او چند ریال خرج کرده است؟

چند ریال برایش باقی مانده است؟

۴۱- مادر حسین برای خرید یک روسری ۳۸۵ تومان و برای جوراب ۱۲۸ تومان پول داد. مادر حسین چند

ریال خرج کرده است؟

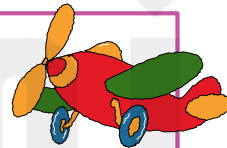
۴۲- جمع و تفریق‌های زیر را که به واحد ریال هستند به واحد تومان تبدیل کنید.

$$۵۳۰ - ۱۷۰ = ۳۶۰$$

$$۷۰ + ۴۰ = ۱۱۰$$

$$۶۸۴۰ + ۱۵۶۰ = ۸۴۰۰$$

$$۸۵۰۰ - ۳۱۰۰ = ۵۴۰۰$$

۴۳- محمد ۸۹۵۰ ریال پول داشت. یک توپ به قیمت ۶۵۰۰ ریال خرید. چند تومان از پولش باقی مانده است؟

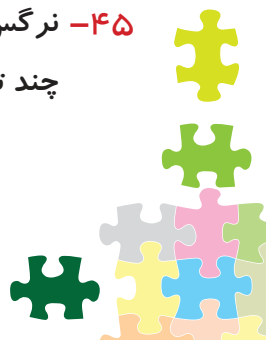
۴۴- امین برای روز معلم یک کادو به قیمت ۹۵۵۰ ریال خرید. اگر امین کلاً ۱۰۰۰۰ ریال پول داشته باشد. چند

تومان پس از خرید کادو برایش باقی مانده است؟

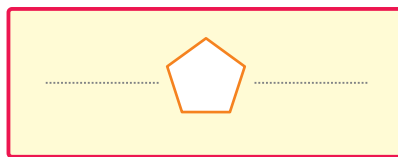
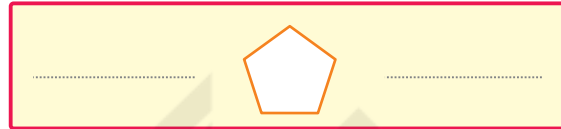
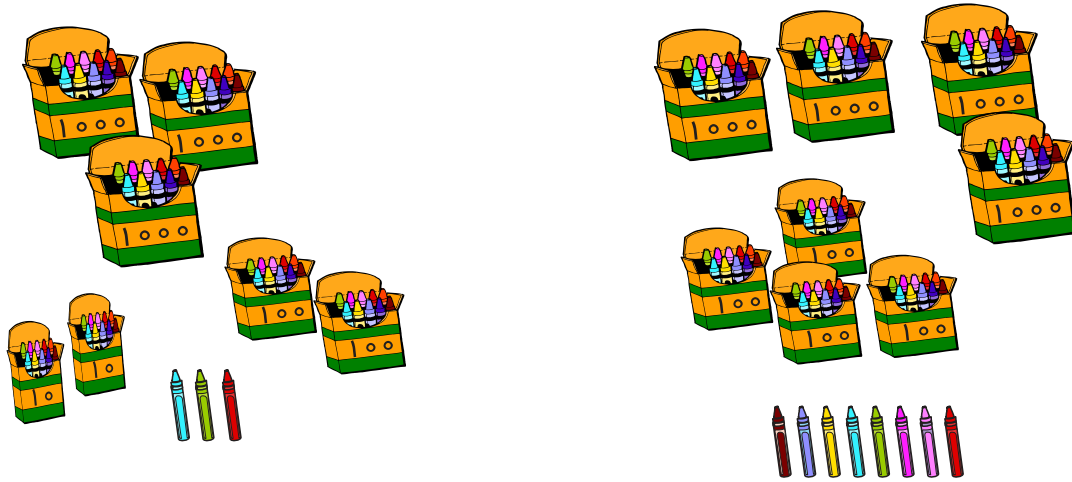
۴۵- نرگس یک کتاب داستان به قیمت ۸۹۰۰۰ ریال و یک دفتر یادداشت به قیمت ۵۴۰۰۰ ریال خرید. نرگس

چند تومان خرج کرده است؟

۴۶- ابتدا دو شکل را باهم مقایسه کنید.

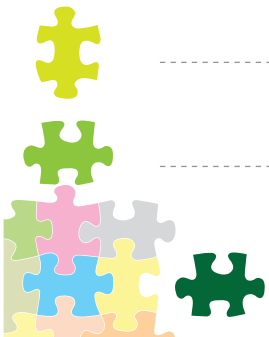

چگونه دو عدد بالا را باهم مقایسه می کنید؟

۴۷- مریم ۱۰۰۰ تومان دارد. او چه چیزهایی می تواند بخرد؟ (۳ مورد) با ذکر قیمت آن ها.

.....

.....

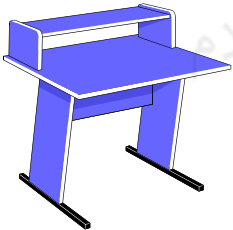
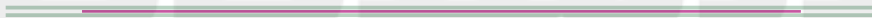
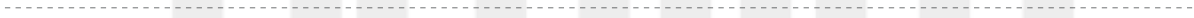
۴۸- حسین ۵۰۰۰ تومان از پدرش گرفت. او چه چیزهایی از وسایل تحریر خود را می‌تواند بخرد؟ قیمت کالا را بنویسید.

۴۹- یک دلار در کشوری به اندازه‌ی ۲۰۰۰ تومان ارزش دارد. ۶ دلار در این کشور ارزش بیشتری دارد یا ۵۸۲۳ تومان. چرا؟

۵۰- نرگس ۳۰۰ تومان دارد و مریم ۲۸۵۰ ریال دارد. پول کدام یک بیش تر است؟ توضیح دهید.

۵۱- طول میز امیرمحمد ۱۵۴ سانتی‌متر یعنی چند متر و چند سانتی‌متر است؟

۵۲- امین ۶۰۰۰ ریال پول داشت و وحید ۵۵۲ تومان پول داشت. پول کدام یک بیش تر است؟

۵۳- طول حیاط خانه علی ۳ متر و ۲۵ سانتی‌متر یعنی چند سانتی‌متر است؟

۵۴- دلار کشوری ۱۸۰۰ تومان است. ۲ دلار در این کشور چند تومان است؟

۵۵- اگر دلار کشور کانادا ۴۵۰۰ تومان باشد. ۳ دلار این کشور چند تومان است؟

۵۶- ۲۵۰۰ لیره‌ی کشوری ۱۰ ریال ایران است. ۴ تومان چند لیره‌ی این کشور است؟

امین همراه خانواده‌اش از تهران به قزوین می‌رفتند. امین ناگاه تابلویی در جاده دید که روی آن نوشته شده بود:
«قزوین ۶۵» امین از پدرش پرسید: «قزوین ۶۵» یعنی چه؟
پدرش گفت: یعنی تا شهر قزوین ۶۵ کیلومتر مانده است.
یک کیلومتر = ۱۰۰۰ متر
فاصله‌های دور را با کیلومتر اندازه‌گیری می‌کنند. مانند فاصله بین شهرها و روستاها.

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

۵۷- به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

- ۲ کیلومتر چند متر است؟ متر

- ۹ کیلومتر چند متر است؟ متر

- ۷۰۰۰ متر چند کیلومتر است؟ کیلومتر

- ۵۰۰۰ متر چند کیلومتر است؟ کیلومتر

- ۴ کیلومتر و ۶۰۰ متر چند متر است؟ متر

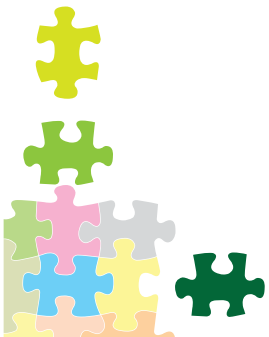
- ۳۵۰۰ متر، کیلومتر و متر است.

- ۲ کیلومتر و ۸۰۰ متر چند متر است؟ متر

- ۶۲۰۰ متر، کیلومتر و متر است.

- ۳ کیلومتر راه طولانی‌تر است یا ۲۴۰۰ متر؟

- یک کیلومتر چندتا صد متر است؟ تا صد متر

۵۸- عددهای زیر را روی محور به صورت تقریبی نشان دهید.

$۲۵۷ - ۹۴۳ - ۳۹ - ۵۰۴ - ۷۶۴$

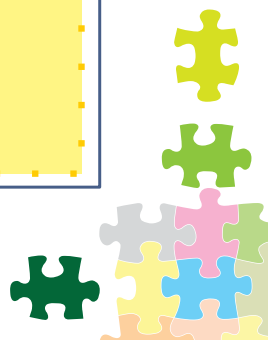
$۳۰۹۹ - ۱۵۴۰ - ۹۴۰ - ۲۳۵۰ - ۴۴۸۰$

۵۹- عددهای تقریبی هریک از عددهای زیر را به دست آورید.

۶۰- عددهای زیر را به صورت گسترده بنویسید.

$۴۹ =$	$۳۰۵۴ =$
$۱۳۸۲ =$	$۶۴۰۳ =$
$۲۶۴۹ =$	

۱-۶ حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

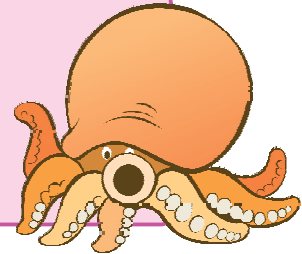
$$۱۰۰۰+۱۰۰۰+۱۰۰۰+۱۰۰+۱۰۰+۱۰۰+۱۰۰+۱۰۰+۱۰+۱+۱+۱=$$

$$۲۰۰۰+۴۰۰۰+۸۰+۳=$$

$$۶۰۰۰+۹۰+۱=$$

$$۱۰۰۰+۳۰+۲=$$

$$۴۰۰۰+۲۰۰+۵=$$

گرم: برای اندازه‌گیری جرم چیزهای کوچک از وزنه‌های کوچک‌تری استفاده می‌شود. یکی از این وزنه‌ها، وزنه ۱ گرمی است. (گرم وزنه‌ی کوچکی است.)

کیلوگرم: در خرید و فروش برای آن که جرم چیزها با دقت بیش‌تری تعیین شود، از وزنه‌هایی که برای همه شناخته شده است، استفاده می‌کنند. معروف‌ترین این وزنه‌ها، وزنه‌ی ۱ کیلوگرمی است.

$$۱۰۰۰ \text{ گرم} = ۱ \text{ کیلوگرم}$$

۲-۶ در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۴۷۵۰ سانتی‌متر برابر متر و سانتی‌متر.

۶۷۰ سانتی‌متر برابر متر و سانتی‌متر.

..... سانتی‌متر برابر ۳ متر و ۷۴ سانتی‌متر.

..... سانتی‌متر برابر ۵ متر و ۹ سانتی‌متر.

۴ کیلوگرم = گرم

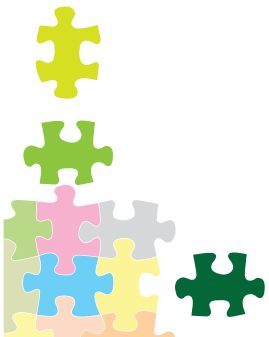
۲ کیلوگرم و ۳۰۰ گرم = گرم

۸۰۰۰ گرم = کیلوگرم

۵ کیلوگرم و ۶۵۰ گرم = گرم

۳۱۰۰ گرم = کیلوگرم و گرم

۷۸۰۰ گرم = کیلوگرم و گرم

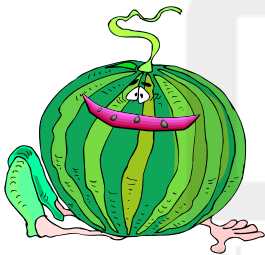

۶۳- جرم یک قوطی چای ۱۸۱۵ گرم است. جرم این قوطی چند کیلوگرم و چند گرم است؟

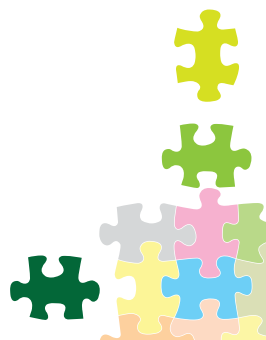
۶۴- جرم دو بسته پنیر ۵۰۰ گرمی چند کیلوگرم است.

۶۵- برای اندازه‌گیری یک هندوانه آن را در یک کفه و در کفه دیگر یک وزنه نیم کیلوگرمی، یک وزنه ۲۰۰ گرمی، یک وزنه ۵۰ گرمی و یک وزنه ۳ کیلوگرمی گذاشته‌ایم تا ترازو میزان بایستد. جرم این هندوانه چند کیلوگرم و چند گرم است؟

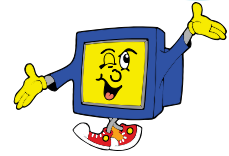
موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

۶۶- میوه فروشی برای اندازه‌گیری جرم یک طالبی آن را در یک کفه‌ی ترازو و وزنه ۲ کیلوگرمی را در کفه‌ی دیگر آن قرار داد. برای میزان شدن ترازو مجبور شد یک وزنه ۱۰۰ گرمی روی طالبی قرار دهد. جرم طالبی چند کیلوگرم و چند گرم است؟

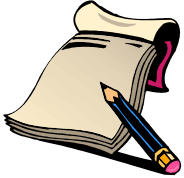

مرور فصل

- ۱- جریان خرید یک روز منزلتان را از پدر و مادرتان پرسید و در اینجا بنویسید و حساب کنید چقدر امروز خرج شده است؟

- ۲- در یک روستا ۱۲۸۴ نفر زن و ۲۰۰۳ نفر مرد زندگی می‌کنند. در این روستا بطور تقریبی چند نفر زندگی می‌کنند؟

- ۳- فاصله‌ی تهران تا قزوین ۶۱۰ کیلومتر است و فاصله تهران تا کرج ۴۵۷ کیلومتر است. کدام یک به تهران نزدیک است؟ چقدر؟

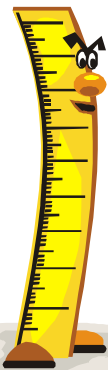
موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

- ۴- جمله‌های زیر را کامل کنید.

- جرم یک دفتر ۴۰ برگ از جرم کتاب علوم سوم است.
- جرم کتاب ریاضی سوم دبستان از جرم کتاب قرآن سوم است.
- جرم چه میوه‌ای با جرم یک پرتقال تقریباً برابر است؟

- ۵- واحدهای مناسب را بنویسید.

- قد مادرم، ۱۵۲ است.
- طول دفتر مشقم، ۲۴ است.
- جرم یک مداد، ۷۹ است.
- جرم یک خربزه، ۳ و ۲۵۰ است.
- جرم دوستم علی، ۶۲ است.
- طول اتاق من به طور تقریبی، ۶ است.

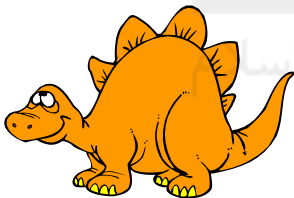
۶- حاصل جمع کوچک‌ترین عدد سه رقمی و بزرگ‌ترین عدد سه رقمی، چند است؟

۷- با رقم‌های ۳، ۶، ۱ و ۵ بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عدد چهار رقمی را بنویسید. این دو عدد بدست آمده را از هم تفریق کنید.

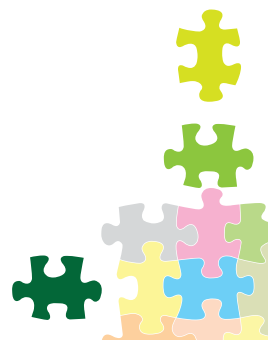
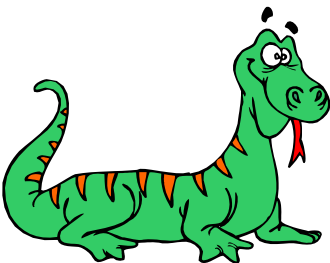

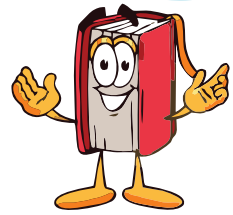
۸- با رقم‌های ۴، ۵ و ۳ بزرگ‌ترین عدد سه رقمی را که می‌توان ساخت را بنویسید.

۹- بزرگ‌ترین عدد چهار رقمی که رقم صدگان آن ۵ باشد، کدام است؟

۱۰- کوچک‌ترین عدد چهار رقمی را که رقم دهگان آن ۶ باشد، بنویسید.

فصل سوم «عددهای کسری»

۱- معلم ورزش حیاط مدرسه را که مستطیل شکل است را به ۳ قسمت مساوی تقسیم کرد. یک قسمت از آن را برای دانش آموزانی که فوتبال بازی می کنند و یک قسمت دیگر آن را برای دانش آموزانی که شطرنج بازی می کنند، قرار داد. چه مقدار از این زمین خالی باقی مانده است. (با رسم شکل)

قسمت از قسمت مساوی باقی مانده است.

۲- محمد طول کلاس خود را با قدم های خود اندازه گرفت. ۶ قدم شد و علی هم کلاس را با قدم های خود اندازه گرفت، ۸ قدم شد. اندازه قدم های کدام یک بزرگ تر است؟ (با دلیل)

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

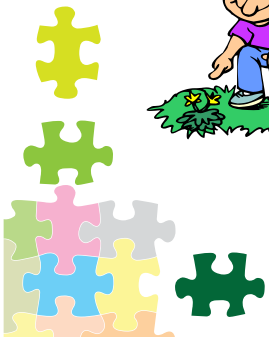
۳- نرگس طول میز تحریر خود را نصف کرد. در نیم از آن کتاب و دفتر گذاشت و نیم دیگر را ۳ قسمت کرد. در یک قسمت مداد و خودکار گذاشت، چه مقدار از این میز خالی مانده است؟

قسمت از قسمت مساوی از میز باقی مانده است.

۴- حسین باغ خانه شان را به ۴ قسمت مساوی تقسیم کرد. در یک قسمت گندم، در قسمت دیگر عدس کاشت. چه کسری از این باغچه عدس کاشته شده است؟

قسمت از قسمت مساوی از باغچه عدس کاشته شده است.

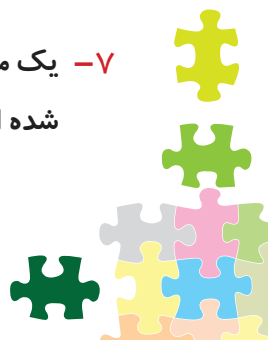
۵- مریم بشقاب دایره شکل برداشت و آن را به دو قسمت مساوی تقسیم کرد. در یک قسمت آن برنج ریخت و قسمت دیگر را به دو قسمت مساوی تقسیم کرد. در یک قسمت از این دو قسمت سیبزمینی و در قسمت دیگر آن سالاد ریخت.

قسمت از قسمت مساوی از بشقاب سیبزمینی ریخته است.

۶- با رسم شکل حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به دست آورید.

$۳۴۲۳ + ۱۰۲۷ =$ 	$۵۷۸۶ - ۴۲۸۴ =$
$۲۳۳۱ + ۱۵۶۷ =$ 	$۷۴۳۰ - ۴۰۰۲ =$

۷- یک مستطیل به ۶ قسمت مساوی تقسیم شده است. هر قسمت از این ۶ قسمت نیز به ۳ قسمت مساوی تقسیم شده است. این مستطیل به چند قسمت مساوی کوچک تقسیم شده است؟

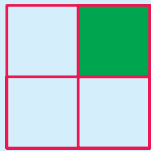

۸- یک دایره به ۲ قسمت مساوی تقسیم شده است. هر قسمت نیز به دو قسمت مساوی تقسیم شده است. این دایره به چند قسمت مساوی کوچک تقسیم شده است؟

۹- محمد، حسین و امین هر کدام یک مداد دارند. طول مداد حسین بلند و طول مداد امین کوتاه است. و طول مداد محمد مابین طول مداد حسین و امین است. با رسم شکل مناسب مدادهای هر کدام را بزرگ به کوچک مرتب کنید.

۱۰- وقتی معلم بهداشت مدرسه قد مریم، فاطمه، ستاره و غزاله را اندازه گرفت متوجه شد، فاطمه از همه بلندتر است، ستاره از همه کوتاه‌تر است. قد غزاله مابین مریم و فاطمه است. با رسم شکل مناسب این ۴ نفر را از کوتاه‌تر تا بلندترین قد در یک صفحه از راست به چپ نشان دهید.

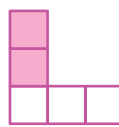

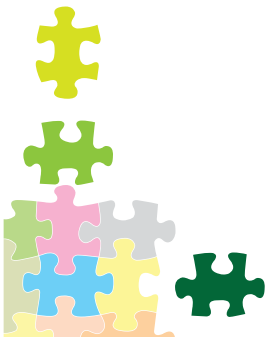
۱ → صورت
خط کسری
۴ → مخرج

مربع روبه‌رو به ۴ قسمت مساوی تقسیم شده است.
یک قسمت از این ۴ قسمت رنگی است،
پس می‌گوییم یک چهارم از این مربع رنگی است.

یک چهارم را به صورت $\frac{1}{4}$ می‌نویسیم و آن را کسر می‌نامیم.

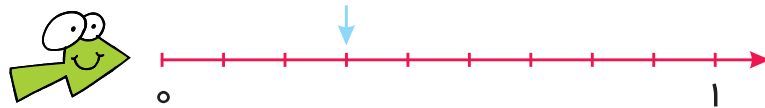
۱۱- کسر مربوط به قسمت رنگی هر شکل را بنویسید.

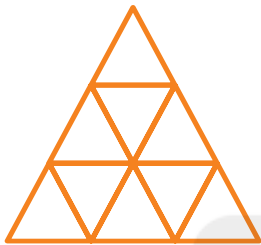

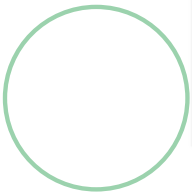

۱۲- در هر محور فلش چه کسری را مشخص می‌کند.

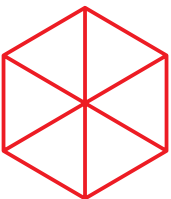

۱۳- $\frac{6}{9}$ از شکل روبه‌رو را رنگ کنید.

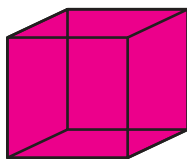

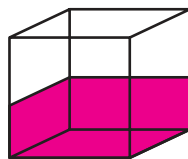
۱۴- $\frac{2}{5}$ از دایره روبه‌رو را رنگ کنید.

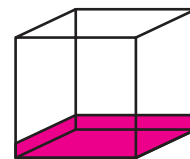

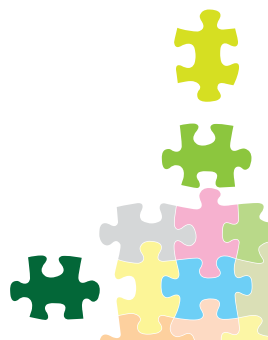
۱۵- $\frac{2}{6}$ از شکل روبه‌رو را قرمز و $\frac{3}{6}$ از آن را سبز کنید.

۱۶- به طور تقریبی چه کسری از شکل‌ها پر از آب رنگی شده است؟

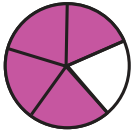
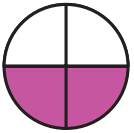
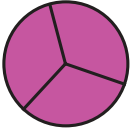
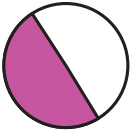

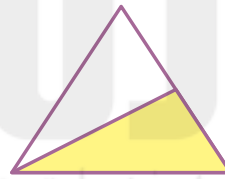

۱۷- چه کسری از شکل‌ها رنگ شده است. روبروی آن شکل دیگری بکشید متناسب با کسر رنگ شده؟

۱۸- شکل‌های زیر را به طور تقریبی چه کسری را نشان می‌دهد؟

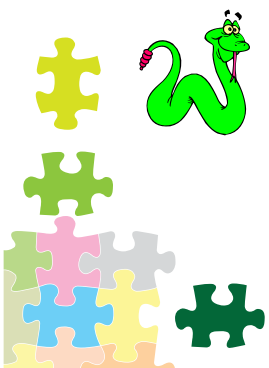
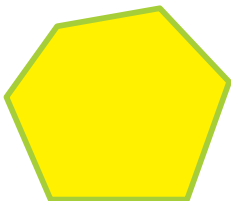

۱۹- طول پاکن خودتان را با خط‌کش اندازه‌گیری کنید.

طول پاکن میلی‌متر است.

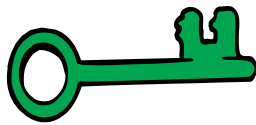
طول پاکن چه کسری از یک سانتی‌متر است؟

۲۰- دورتادور شکل زیر را اندازه‌گیری کنید چند سانتی‌متر و چند میلی‌متر است؟

۲۱- جاهای خالی را کامل کنید.

اندازه طول کلید از سانتی متر بیش تر و از سانتی متر کم تر است.

طول کلید سانتی متر و میلی متر است.

یعنی طول کلید سانتی متر و $\frac{1}{10}$ سانتی متر است.

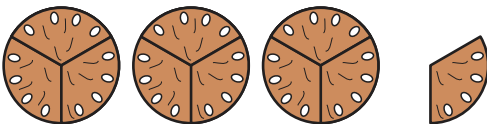

اندازه ی گیره ی کاغذ از سانتی متر بیش تر و از سانتی متر کم تر است.

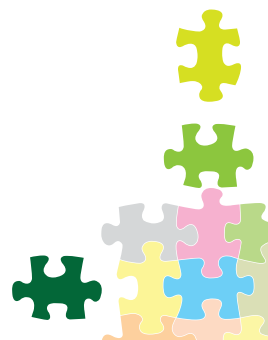
اندازه ی گیره ی کاغذ چند میلی متر مانده تا ۳ سانتی متر برسد.

یعنی چه کسری از یک سانتی متر است؟ $\frac{1}{10}$

۲۲- در شکل زیر ۳ کیک و کسری از یک کیک را می بینید. مقدار کیک ها چه کسری از ۳ کیک است.

چه کسری کم دارد تا ۴ کیک کامل شود؟

یک سکه را روی کاغذ قرار دهید و دور آن را خط بکشید. نام این شکل است.

به کمک وسایل دیگر نیز می‌توان دایره کشید. بهترین وسیله برای کشیدن دایره «پرگار» است.

وقتی با پرگار دایره می‌کشید جای نوک سوزن پرگار، مرکز دایره است.

دهانه پرگار را به اندازه ۲ سانتی‌متر باز کنید و سپس یک دایره رسم کنید.

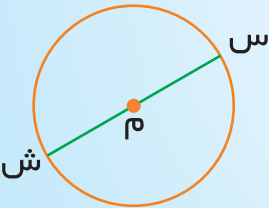
فاصله نوک سوزن پرگار (م) تا دور دایره را «شعاع» دایره می‌گویند.

دایره خیلی زیاد شعاع دارد.

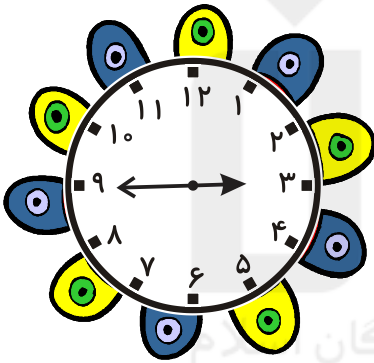
مطابق شکل اگر از نقطه (م) در راستای پاره‌خط (س م) شعاع دیگری بکشیم.

پاره‌خط (س ش) را «قطر» دایره می‌گویند.

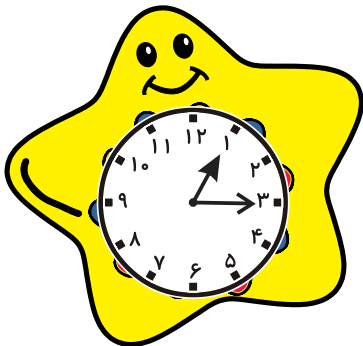
قطر دو برابر شعاع است. هر دایره بی‌شمار قطر دارد.

۲۳- ساعت مقابل چه کسری از یک ساعت را نشان می‌دهد؟

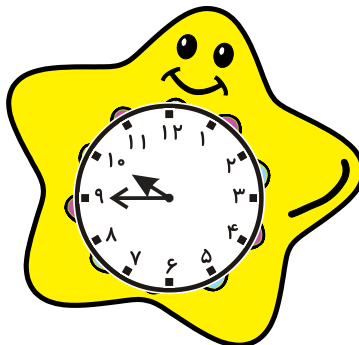

۲۴- ساعت‌های زیر را بخوانید و جاهای خالی را پر کنید.

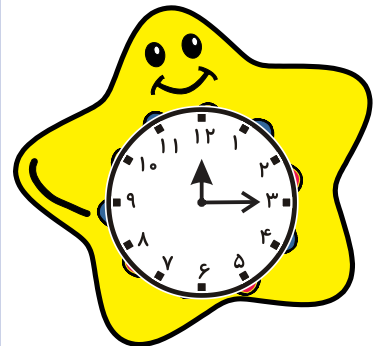
ساعت ربع است.

ساعت مانده به است.

ساعت دقیقه است.

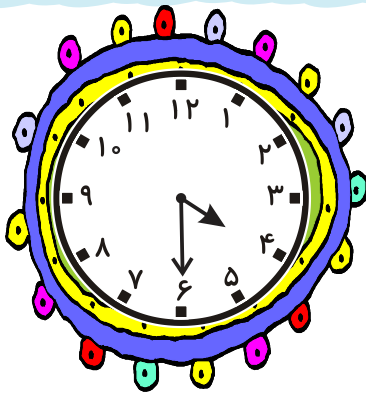
ساعت مانده به است.

ساعت ربع است.

ساعت مانده به است.

۲۵- ساعت مقابل چه کسری از یک ساعت را نشان می‌دهد؟

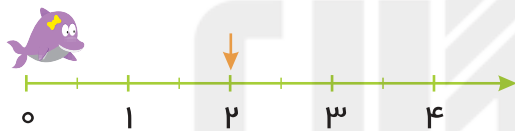
چه کسری از یک ساعت به ساعت ۵ مانده است؟

۲۶- نقاطی که با فلش روی محور مشخص شده چه عددی را نشان می‌دهد.

نقطه مشخص شده عدد و را نشان می‌دهد.

نقطه مشخص شده عدد را نشان می‌دهد.

نقطه مشخص شده عدد و را نشان می‌دهد.

۲۷- عددهای زیر را روی محور نشان دهید.

$\frac{2}{5}$ واحد بعد از عدد ۷

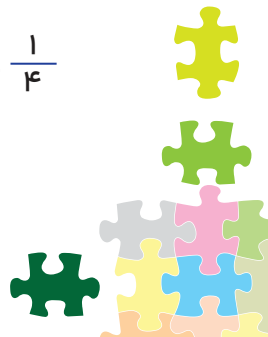
$\frac{1}{3}$ واحد بعد از عدد ۱

$\frac{3}{10}$ واحد بعد از عدد ۳

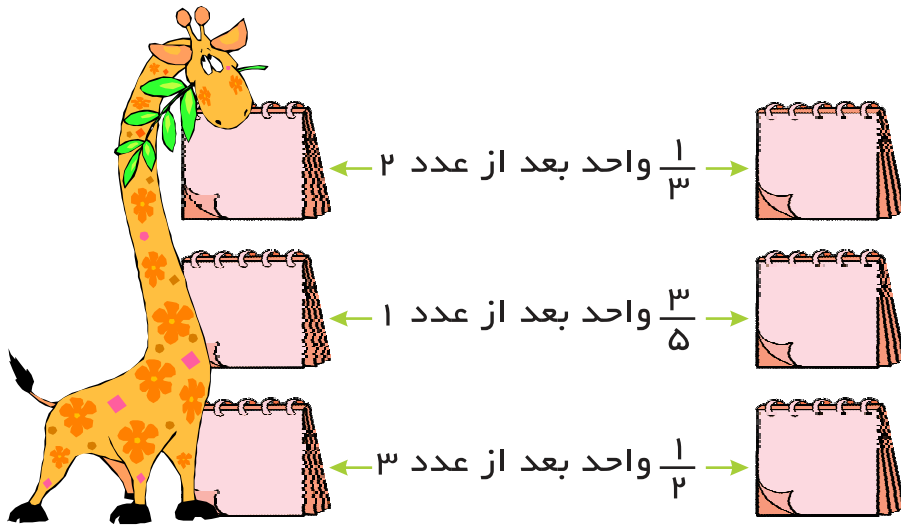

$\frac{1}{4}$ واحد بعد از عدد ۲

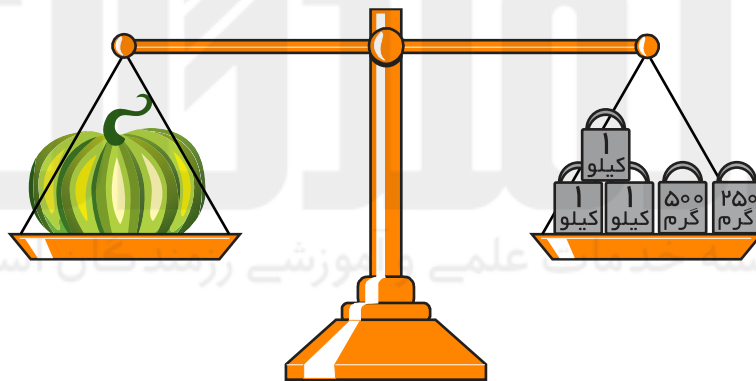

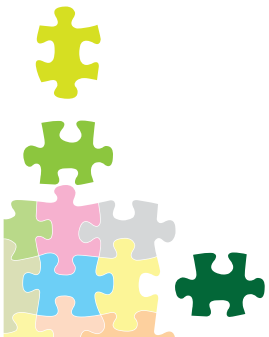
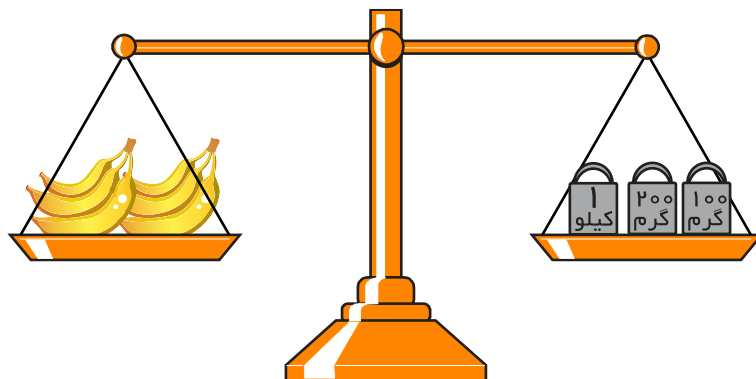
۲۸- هر کدام از عددهای زیر بین کدام دو عدد قرار دارد؟

۲۹- وزن هندوانه کیلو و کیلو گرم می باشد.

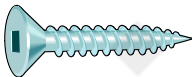
۳۰- وزن موز کیلو و کیلو گرم می باشد.

۳۱- برای اندازه گیری جرم یک کیسه پرتقال آن را در یک کفه و در کفه ی دیگر یک وزنه ۱ کیلو گرمی، یک وزنه ۵۰۰ گرمی و یک وزنه ۱۰۰ گرمی گذاشته ایم تا ترازو میزان بایستد. جرم این کیسه ی پرتقال چه قدر است؟

۳۲- اندازه ی وسایل زیر را با توجه به خط کش بنویسید.

طول مداد سانتی متر و میلی متر است.

طول پیچ سانتی متر و میلی متر است.

طول عینک سانتی متر و میلی متر است.

۳۳- در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۴ سانتی متر چند میلی متر است؟

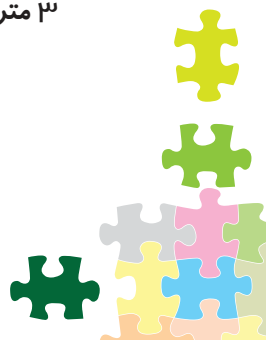
۵ سانتی متر و ۷ میلی متر چند میلی متر است؟

۶۰ میلی متر چند سانتی متر است؟

یک متر چند میلی متر است؟

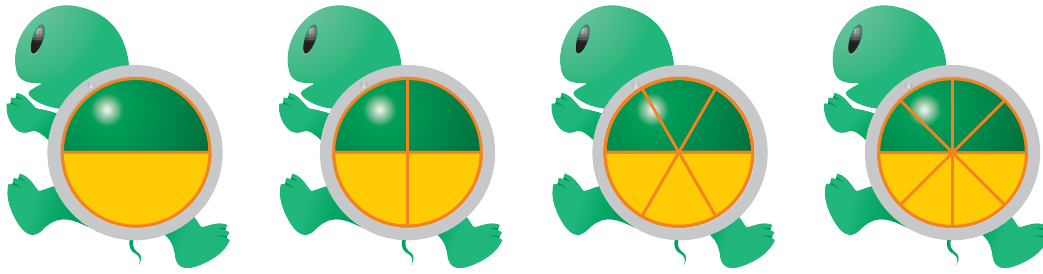
یک متر چند سانتی متر است؟

۳ متر و ۲ سانتی متر و ۹ میلی متر چند میلی متر است؟

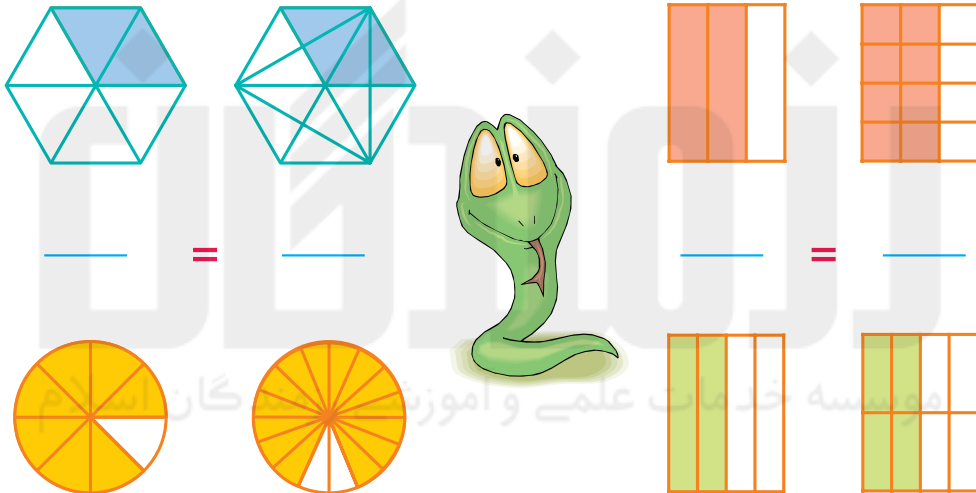
۳۴- توضیح دهید که چرا این کسرها مساوی هستند.

_____ = _____ = _____ = _____

۳۵- با توجه به شکل‌های هر قسمت برای هر قسمت از شکل‌ها یک کسر بنویسید.

_____ = _____

_____ = _____

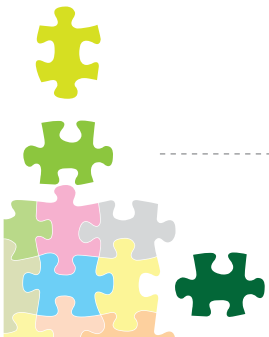
۳۶- به جای $\frac{2}{3}$ و $\frac{3}{3}$ چه عددی می‌توانیم بنویسیم؟ چرا؟

.....

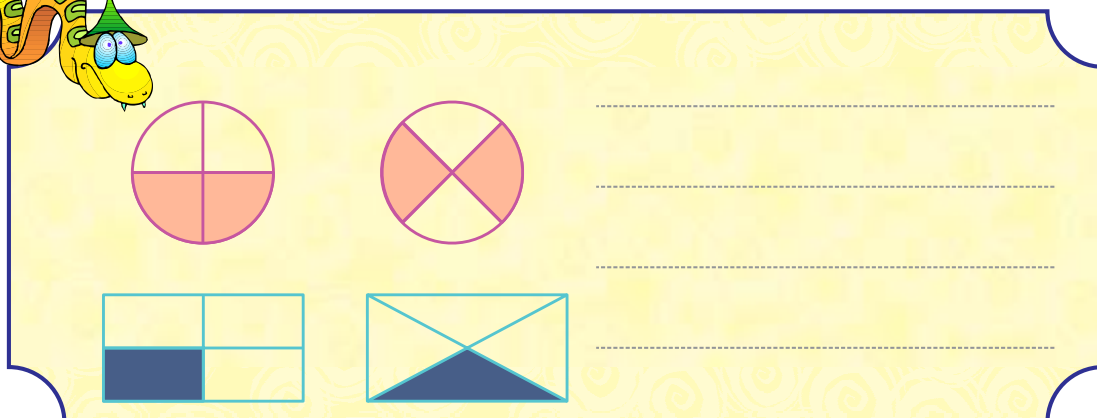
۳۷- به جای $\frac{0}{5}$ و $\frac{0}{6}$ چه عدد می‌توانیم بنویسیم؟ چرا؟

.....

۳۸- آیا قسمت‌های رنگ شده در هر دو شکل باهم برابر است؟ چرا؟

۳۹- کسرهای داده شده را با شکل نمایش دهید.

$$\frac{3}{3}$$

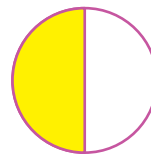
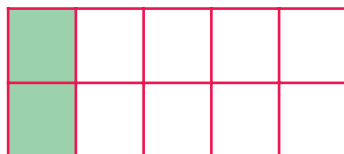
$$\frac{5}{5}$$

$$\frac{4}{4}$$

$$1$$

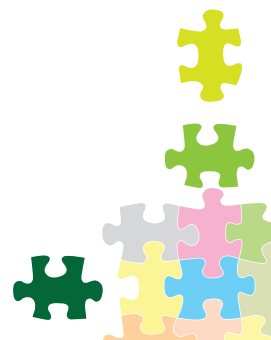
۴۰- توضیح دهید که چگونه می‌توان کسرهایی مساوی با $\frac{2}{4}$ پیدا کرد.

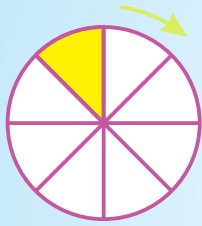
۴۱- برای شکل‌های زیر ۳ کسر مساوی بنویسید.

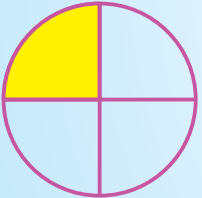
_____ = _____ = _____

_____ = _____ = _____

به وسیله پرگار یک دایره بکشید سپس آن را به ۶ قسمت تقسیم کنید. فاصله‌ای که هریک از شعاع‌ها تا شعاع بعدی (در جهت عقربه‌های ساعت) دارد، زاویه می‌گویند.

حالا این دایره را به ۴ قسمت تقسیم کنید زاویه‌ای که در این حالت هریک از دو شعاع باهم می‌سازند یک زاویه‌ی راست (قائمه) است. بهترین وسیله برای تشخیص گوشه‌ی راست گونیا است.

۴۲- در جاهای خالی علامت مناسب بگذارید.

$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{3}$		$\frac{3}{4}$		$\frac{1}{4}$
$\frac{3}{5}$		$\frac{2}{5}$		$\frac{3}{3}$		$\frac{2}{3}$
$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{3}$		$\frac{0}{7}$		$\frac{6}{7}$

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

۴۳- دو لیوان هم‌اندازه داریم. در یک لیوان $\frac{1}{4}$ و در لیوان دیگر $\frac{1}{3}$ آب ریخته‌ایم. کدام یک آب بیش‌تری دارد؟

۴۴- امین و وحید کاری را باهم انجام دادند. در پایان کار معلوم شد امین $\frac{2}{6}$ و وحید $\frac{4}{6}$ کار را انجام داده است. کدام یک مزد بیش‌تر می‌گیرد؟

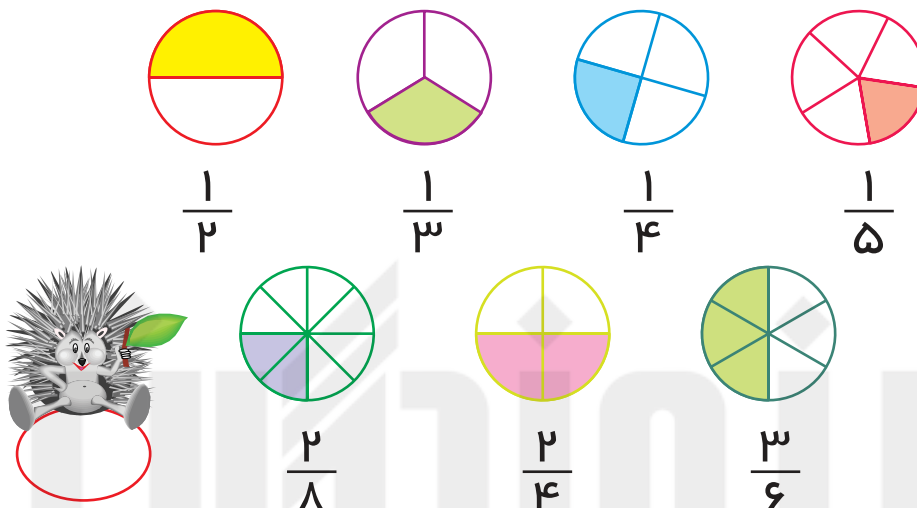
۴۵- مادر مریم $\frac{3}{8}$ پولش را برای خرید نان و $\frac{5}{8}$ آن را برای خرید میوه خرج می‌کند. قیمت کدام یک بیش‌تر است؟ میوه یا نان؟

۴۶- یک مسئله بنویسید که در آن $\frac{2}{5}$ و $\frac{3}{5}$ باشد و آن‌ها را باهم مقایسه کنید.

۴۷- مقایسه کنید.

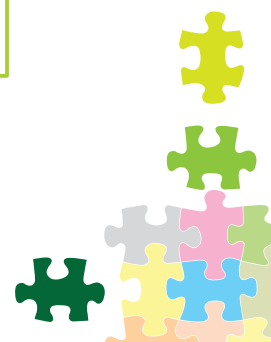
$\frac{1}{4}$		$\frac{2}{4}$	$\frac{1}{3}$		$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{4}$
$\frac{1}{3}$		$\frac{3}{6}$	$\frac{2}{8}$		$\frac{3}{6}$	$\frac{2}{4}$		$\frac{3}{6}$

۴۸- عددهای زیر را باهم مقایسه کنید.

۳ واحد و $\frac{1}{10}$ واحد ۲ واحد و $\frac{4}{10}$ واحد

۳ واحد و $\frac{6}{10}$ واحد ۴ واحد و $\frac{2}{10}$ واحد

۲ واحد و $\frac{5}{10}$ واحد ۱ واحد و $\frac{7}{10}$ واحد

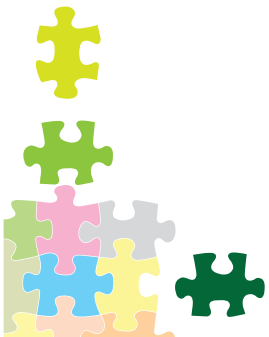
۴۹- $\frac{1}{3}$ از چای استکان خورده شده است و $\frac{1}{3}$ از چای قوری خورده شده است. آیا می‌توانیم بگوییم مقدار چای باقی‌مانده در استکان و قوری مساوی است؟ چرا؟

۵۰- $\frac{1}{3}$ لیوان بزرگ ذرت را حسین خورد و $\frac{1}{3}$ لیوان کوچک ذرت را محمد خورد. آیا می‌توانیم بگوییم حسین و محمد به یک مقدار ذرت خورده‌اند؟ چرا؟

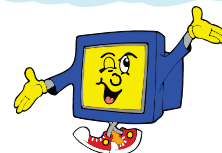
رزمندگان

موسسه خدامت علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

مرور فصل

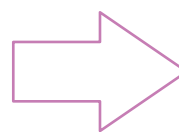
۱- از ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ را صدتا صدتا بشمارید و بنویسید.

۲- از ۵۵۰۰ تا ۷۵۰۰ را ۵۰ تا ۵۰ بنویسید.

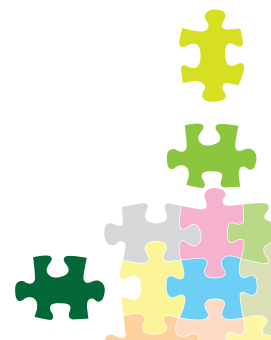
۳- یک متر و ۵۰ سانتی متر برابر است با سانتی متر. چگونه این عدد را به دست آوردید؟

۴- ۵۷۵۰ گرم یعنی کیلوگرم و گرم. چگونه این عددها را به دست می آیند؟

۵- تعداد زاویه ها را در هر شکل مشخص کنید و زاویه های راست آن ها را مشخص کنید.

۶- پاره خطی به طول ۳ سانتی متر بکشید. سپس دایره ای رسم کنید که یکی از قطرهایش آن پاره خط باشد. این دایره را به ۶ قسمت تقسیم کنید و کسر $\frac{۲}{۶}$ را روی آن نشان دهید.

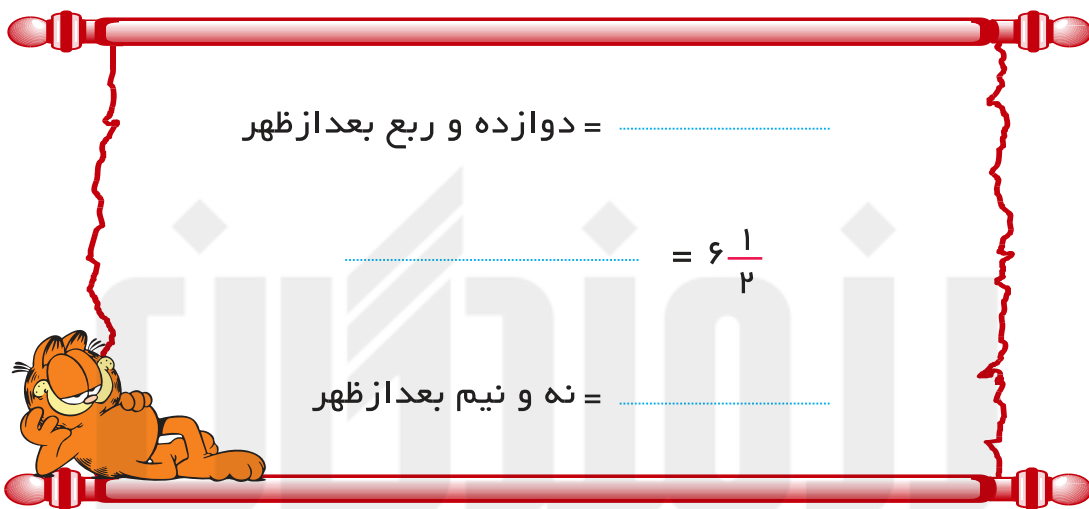

۷- اگر دهانه‌ی پرگار را ۴ سانتی‌متر باز کنیم و یک دایره بکشیم، شعاع این دایره چند سانتی‌متر است؟

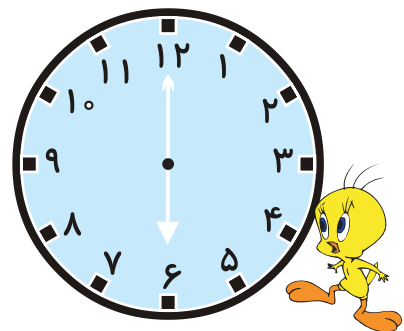
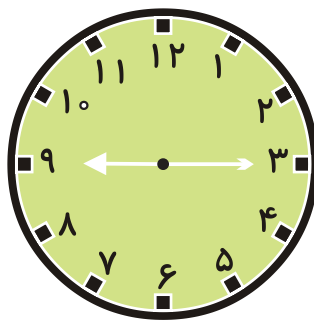
۸- چه کسری از شکل زیر سبز است؟ چه کسری از شکل قرمز است؟ چه کسری از شکل آبی است؟

۹- جاهای خالی را با اعداد مناسب پر کنید.

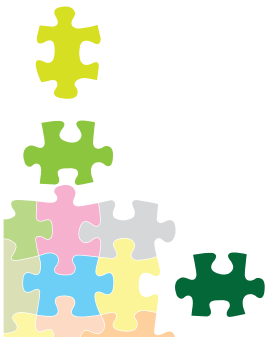

۱۰- زمان‌های را که در ساعت‌ها نشان می‌دهد، بنویسید.

..... ساعت و از ساعت ساعت و از ساعت ساعت و از ساعت

۱۱- عدد ۱۰۰۰ چندتا از عدد ۹۹۹ بیش‌تر است؟

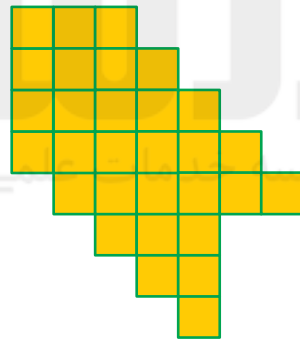
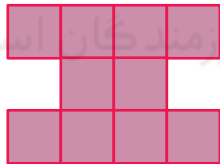
۱۲- جمع دو عدد ۱۱۰۷ است اگر یک عدد آن ۱۰۰۰ باشد. عدد بعدی آن چند است؟

۱۳- اگر از عددی ۱۰۰۰ تا کم کنیم حاصل ۳۵۲۰ می شود. خود آن عدد کدام است؟

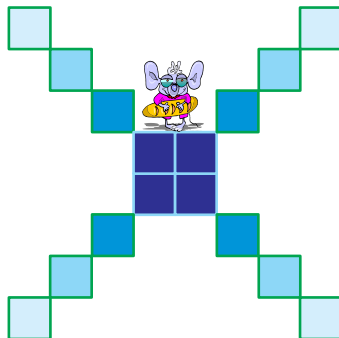
۱۴- اگر به عدد ۷۲، هزارتا اضافه کنید چه عددی به دست می آید؟

۱۵- اگر به عددی ۱۰۰ تا اضافه کنیم حاصل بزرگ ترین عدد سه رقمی می شود. خود آن عدد کدام است؟

۱۶- با توجه به دسته بندی شکل ها برای هر کدام یک عبارت بنویسید.

..... کاشی تایی می شود مربع
..... کاشی تایی می شود مربع

..... کاشی تایی می شود مربع

